Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025

Versie maart 2021

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025

Versie maart 2021

In opdracht van
Zuidoost-Brabant

Dagelijks Bestuur Omgevingsdienst

Opgesteld door

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
Postbus 8035
5601 KA Eindhoven

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

2 Missie en visie 2

3 Beleidsbegroting 3

3.1 Inleiding 3

3.2 Aandachtsgebieden 4

3.2.1 Omgevingswet 4

3.2.2 Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid 6

3.2.3 Klimaat, energie en duurzaamheid 7

3.2.4 Toekomstbestendige veehouderij 9

3.2.5 Bodem 10

3.2.6 Gezondheid 11

3.2.7 Ondermijnende criminaliteit 12

3.2.8 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)/externe veiligheid (EV) 12

3.2.9 Bouwen 13

3.2.10 Asbest 14

3.2.11 Water 14

3.2.12 Stikstof 15

3.2.13 Ketentoezicht 16

3.3 Uitvoering van taken 17

3.4 Programmaplan 17

3.4.1 Programma Dienstverlening 18

3.4.2 Programma collectieve taken 19

3.4.3 Algemene dekkingsmiddelen 21

3.4.4 De kosten van de overhead 21

3.4.5 Heffing Vennootschapsbelasting 22

3.4.6 Onvoorzien 23

3.5 Paragrafen 23

3.5.1 Lokale heffingen 23

3.5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23

3.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen 28

3.5.4 Financiering 28

3.5.5 Bedrijfsvoering 31

3.5.6 Verbonden partijen 35

3.5.7 Grondbeleid 36
4 Financiële begroting 37
4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting 37
4.1.1 Overzicht van baten en lasten 37
4.1.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 37
4.2 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten 41
4.3 Overzicht van beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 41
4.4 Toelichting op exploitatielasten 41
4.4.1 Gehanteerde uitgangspunten 41
4.4.2 Kostenoverzicht per kostensoort en programma 41
4.5 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting 44
4.5.1 Raming begrotingsjaar 44
4.5.2 Geprognosticeerde begin- en eindbalans 44
4.5.3 EMU saldo 46
4.5.4 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verrichtingen van vergelijkbaar volume 47
4.5.5 Investeringen 47
4.5.6 Financiering 48
4.5.7 Verloop van reserves en voorzieningen 48
4.6 Meerjarenraming en de toelichting 48
4.6.1 Inleiding 48
4.6.2 Meerjarenraming van baten en lasten 49
4.6.3 Meerjarenraming incidentele baten en lasten 49
4.6.4 Meerjarenraming structurele toevoegingen en onttrekking aan reserves 49
Bijlage 1 Specifieke bijdrage per opdrachtgever 50
Bijlage 2 Overzicht baten en exploitatiekosten 51
Bijlage 3 Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB 52
Bijlage 4 Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld 53
Bijlage 5 Lijst van afkortingen 54

1 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2022 en meerjarenraming 2023 – 2025 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). Deze begroting sluit aan op de vastgestelde kadernota 2022 en het concernplan 2019-2022.

Bij het opstellen van deze begroting is de financiële werkgroep gevraagd om te reflecteren op de conceptversie en zijn vervolgens de eerste contouren voorgelegd aan het Opdrachtgeversplatform van de ODZOB.

De begroting bestaat uit:

- Visie en de missie van de ODZOB (hoofdstuk 2);
- De beleidsbegroting met de ontwikkelingen en uitdagingen relevant voor de ODZOB en de hieruit voortvloeiende aandachtsgebieden waarop de ODZOB zich in het bijzonder richt (hoofdstuk 3). Deze worden gerealiseerd binnen de basis- en verzoektaken, de collectieve taken en de reguliere overhead. In de programma's dienstverlening, collectieve taken en overhead vindt u de uiteenzetting hiervan. In de beleidsbegroting zijn verder de volgens het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) verplichte paragrafen opgenomen;
- De financiële begroting in hoofdstuk 4. Deze bestaat onder andere uit het overzicht van baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie. Ook is in dit hoofdstuk de meerjarenraming opgenomen;
- De baten worden geraamd binnen de twee programma's Dienstverlening en Collectieve taken. Voor het Programma Dienstverlening worden de voor de opdrachten van deelnemers en niet-deelnemers in rekening te brengen bedragen geraamd. Voor het programma Collectieve Taken bestaan de baten uit een vaste bijdrage van de deelnemers, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen Samen Sterk in Brabant (SSiB) en de overige activiteiten binnen dit programma;
- Bijlagen: de specifieke bijdragen per opdrachtgever, het overzicht van exploitatiekosten en het overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld.

2 Missie en visie

Onderstaande missie, visie en leidend principe, genoemd in het concernplan 2019-2022, spelen in op toekomstige ontwikkelingen en zijn daarmee richtinggevend voor de koers van de ODZOB:

Missie:
Samen meer waarde voor een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant. Voor en met gemeenten, provincie en netwerkpartners voeren we taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en geven we advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

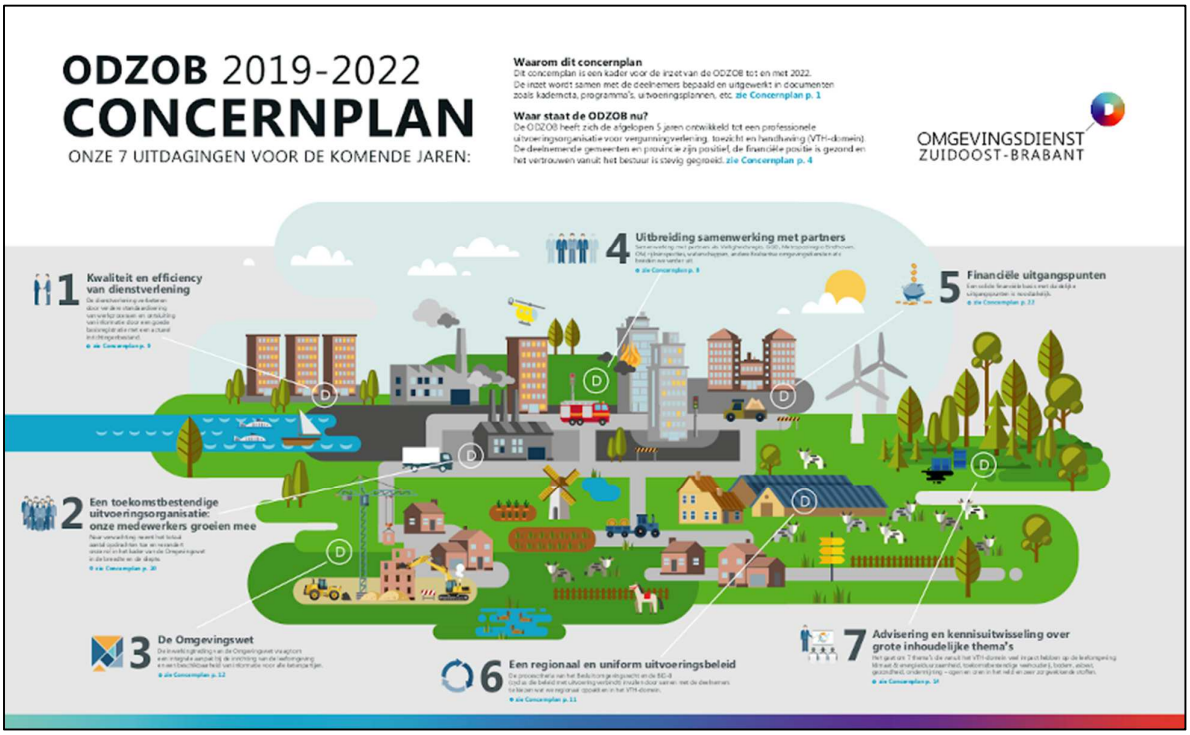
Visie:
De ODZOB ontwikkelt zich als dé vanzelfsprekende partner in Zuidoost-Brabant die hoogwaardige, innovatieve en betaalbare diensten levert in het kader van de Omgevingswet. Wij zijn overtuigd van de kracht van de samenwerking met onze deelnemers. Samen zorgen we voor de balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving.

De inzet van de ODZOB ziet er in de kern als volgt uit:
De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Dit alles onder het motto: “Samen meer waarde”. Om dit doel te bereiken voert de ODZOB VTH-taken uit voor de deelnemers. Ook activiteiten die verwant zijn aan deze VTH-taken (specialismen) voert de omgevingsdienst uit indien provincie of gemeenten daarom verzoeken. De ODZOB opereert daarbij als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers. Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving.

3 Beleidsbegroting

3.1 Inleiding

In het Concernplan ODZOB 2019-2022 zijn de uitdagingen en ontwikkelingen voor de komende jaren geschetst die leidend zijn voor de inzet van de ODZOB, zie ook onderstaande infographic.

Een belangrijke landelijke ontwikkeling is de invoering van de Omgevingswet die op 1 januari 2022 in werking treedt. Deze wet bepaalt in hoge mate de inzet van de ODZOB bij de uitvoering van het takenpakket.

In dat kader verandert ook de rol van de overheden in het leggen van meer verantwoordelijkheden bij burgers en bedrijven. Dit is een ontwikkeling die past bij de transitie van verticaal georganiseerde naar een horizontale netwerk- en participatiesamenleving. Voor de ODZOB betekent dit nog meer omgevingsbewustzijn, ontwikkelingsgericht werken, faciliteren, maatwerk leveren, experimenteren en verbinden.

Het VTH-domein is een complex taakveld in de regio Zuidoost-Brabant die gekenmerkt wordt door de innovatieve Brainportregio en een landelijk gebied met veel intensieve veehouderij. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen in steeds grotere mate om optimale dienstverlening en transparantie. De risico's zijn groot, terwijl het handelen van overheidsorganisaties onder een vergrootglas ligt.

Gelet op de toenemende complexiteit van het werk wordt het steeds belangrijker om de uitvoering professioneel georganiseerd te hebben. Het verder uitbouwen van specialistische kennis en expertise is cruciaal om deze opgaven aan te kunnen. Het vraagt bovendien om actieve samenwerking met de deelnemers en andere partijen.

Via de genoemde aandachtsgebieden in onderstaande paragraaf geeft de ODZOB, samen met de deelnemers, vorm aan genoemde uitdagingen.

3.2 Aandachtsgebieden

3.2.1 Omgevingswet

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium en heeft grote gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

Op 1 januari 2022 is de Omgevingswet van kracht en zijn al belangrijke aanpassingen in werkwijzen, cultuur, instrumentarium en ICT-systemen doorgevoerd. Het nieuwe VTH-systeem is dan gereed en actief. Dit is echter niet het eindpunt van de voorbereiding op de invoering van het nieuwe wettelijke stelsel, maar de start van een nieuwe fase in de transitie van het Omgevingsrecht die duurt tot 2030. Voor de ODZOB betekent dit tot en met 2030 elk jaar aanpassingen in werkprocessen en producten.

De verwachting is dat als gevolg van de Omgevingswet er minder activiteiten vergunningplichtig zullen zijn. Daar staat tegenover dat de wettelijke proceduretermijn voor een deel van de complexe inrichtingen, die vóór inwerkingtreding nog 26 weken bestrijkt, naar 8 weken gaat. Dat vergt meer aandacht voor vooroverleg, waarin participatie en omgevingsoverleg in de vorm van de Omgevingstafel een belangrijk onderdeel wordt. De Omgevingswet dwingt ook meer interbestuurlijke afstemming af, waardoor voor en tijdens vergunningverlening meer afstemmingsmomenten zijn. Ook is de verwachting dat vanwege het vergunningsvrij worden van verschillende activiteiten er meer inzet nodig zal zijn voor het afwikkelen van meldingen, alsmede voor toezicht & handhaving.

Veel zal daarentegen nog op 1 januari 2022 onder het overgangsrecht vallen.

Verder heeft de wijze waarop de regels zijn of worden verwerkt in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) impact op de werkprocessen bij deelnemers en bij de ODZOB. De gevolgen hiervan zijn nu nog onbekend, zowel bij de ODZOB als bij haar deelnemers.

De precieze impact op het totaal van de verwachte structurele inzet en de kosten is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder de wijze waarop deelnemers om zullen gaan met de grotere afwegingsruimte en de invloed die dat heeft op het meer of minder uniform zijn van de werkprocessen.

Rol en inzet van de ODZOB
Een gang langs onze deelnemers, waarbij de ambities zijn geïnventariseerd, in het voorjaar van 2020, leert ons dat de meeste deelnemers verwachten dat de gevraagde inzet aan de ODZOB het eerste jaar dat de Omgevingswet van kracht is grosso modo hetzelfde blijft. Wel geldt: hoe meer maatwerk, hoe meer kosten. Deze inventarisatie wordt in 2021 geactualiseerd op basis van de inzichten die we dan hebben. Daarnaast gaan we in 2021 oefenen met de nieuwe werkprocessen. Ook dat geeft kennis en informatie over wat de effecten zijn van de Omgevingswet op de uitvoering, de kosten en dat wat er in 2022 en later nog nodig is aan aanpassingen en het verder inregelen van processen.

Tegenover hogere kosten staat overigens wel de mogelijkheid die de Omgevingswet voor bevoegde gezagen introduceert, om voor milieu vergunningaanvragen leges te heffen.

De Omgevingswet heeft effect op de producten- en dienstencatalogus en de werkprogramma's in 2022:

- Vergunningverlening: de verwachting nu is dat als gevolg van de Omgevingswet er minder activiteiten vergunningplichtig zullen zijn. Daar staat tegenover dat de wettelijke proceduretermijn voor complexe inrichtingen, die vóór inwerkingtreding nog 26 weken bestrijkt, naar 8 weken gaat. Dat vergt meer aandacht voor vooroverleg, waarin participatie en omgevingsoverleg in de vorm van de Omgevingstafel een belangrijk onderdeel wordt. De Omgevingswet dwingt ook meer interbestuurlijke afstemming af, waardoor voor en tijdens vergunningverlening meer afstemmingsmomenten zijn. De grondslag onder de Omgevingswet gaat van inrichting naar milieubelastende activiteit, dat vergt het omzetten van de systematiek. Wat dat betekent wordt onderzocht en zal in de loop van 2021 duidelijk worden. De gevolgen hiervan zijn niet opgenomen in de begroting 2022.
- Toezicht en handhaving: ook is de verwachting dat vanwege het vergunningsvrij worden van verschillende activiteiten er meer inzet nodig zal zijn voor het afwikkelen van meldingen, alsmede voor toezicht & handhaving. Bij toezicht en handhaving zal in 2022 in samenwerking en overleg met de deelnemers inzet worden gepleegd om te beoordelen hoe toezicht integraler kan worden uitgevoerd;
- Verschuiving bevoegd gezag: de Aanvullingswet Bodem geeft aan dat gemeenten bevoegd gezag worden voor nieuwe bodemsaneringen. Daarnaast zijn voor een kleine groep bedrijven verschuivingen te verwachten in bevoegd gezag op basis van het besluit activiteiten leefomgeving (BAL). Van provincie naar gemeenten en visa versa;
- Vervallen taken: vervallen van bijvoorbeeld de Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OMB).

De exacte gevolgen van eventuele wijzigingen in het Basistakenpakket worden nog in beeld gebracht. We gaan er vooralsnog vanuit dat het VTH-basistakenpakket beleidsarm overgaat in de Omgevingswet.

Vanaf de inwerkingtreding zullen we monitoren welke factoren op welke wijze invloed hebben op de bedrijfsvoering en wat dit preciezer betekent voor de kosten. De verwachting is wel dat de kosten voor de baten uitgaan en dat kosten aanvankelijk hoger zullen uitvallen, in verband met onder andere het inregelen van nieuwe processen, de inzet die gevraagd wordt voor de advisering bij het opstellen van omgevingsvisies en -plannen. Er zullen bevoegdheidsverschuivingen plaatsvinden, met name op het gebied van bodem, maar in mindere mate ook op andere beleidsterreinen, zoals geluid en door de wijziging van inrichting naar activiteit.

Voor de invoering van de Omgevingswet bij de ODZOB is een bestuursopdracht opgesteld die bestaat uit 10 bouwstenen: 1) werkprocessen VTH en advies, 2) producten Omgevingswet, 3) producten en dienstencatalogus, 4) aansluiten op ambities deelnemers, 5) opleiding en training, 6) bevoegdheidsverschuiving, 7) samenwerking speelhuismanifest, 8) raming inzet, organisatie en communicatie, 9) bruidsschat, 10) kernwaarden omgevingskwaliteit. Daar is een elfde bouwsteen aan toegevoegd voor het proces voor het omzetten van inrichting naar milieubelastende activiteit.

Aan de bestuursopdracht wordt programmatisch invulling gegeven via de vier programmalijnen:

1) Bestuur en samenwerking
2) Product en dienstverlening
3) Proces en informatievoorziening
4) Mens en organisatie

In 2021 is het Programma gericht op met name training en opleiding en het oefenen met en inregelen van de nieuwe werkprocessen, geënt op de regionale afspraken die daarover in 2020 zijn gemaakt. Daarmee is ODZOB klaar om de taken vanaf 1 januari 2022 uit te voeren conform de Omgevingswet.

De start van de transitieperiode op 1 januari 2022 betekent enerzijds dat we een fase van invoering (werkprocessen, producten) afsluiten en anderzijds dat we een nieuwe periode ingaan, waarbij we de focus leggen op:

- Het uitvoeren van VTH-taken volgens nieuwe kaders en nieuwe processen. Er zal een stuk nazorg op de implementatie van de nieuwe wetgeving plaatsvinden. Verder dient de nieuwe werkwijze in het eerste jaar van de Omgevingswet te worden gemonitord, geëvalueerd en zo mogelijk bijgesteld. Om dit mogelijk te maken is zowel voor 2021 als voor 2022 een bedrag van € 400.000 gereserveerd in de meerjarenbegroting. Detaillering hangt af van wat in 2021 is opgeleverd en van wat in 2021 en 2022 respectievelijk wordt geoefend, gemonitord/geëvalueerd. Een detailprogramma volgt op basis van de vier programmalijnen en elf onderdelen van de Bestuursopdracht in de loop van 2021.
- Door het verschuiven van de datum van inwerkingtreding ligt het ook in de lijn der verwachting dat de nazorg op zal schuiven. De impact hiervan is op dit moment nog ongewis. Op het moment er meer inzicht is in deze nazorgkosten, en indien dan blijkt dat dit tot aanvullende kosten leidt, zal dit inzicht aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

Het adviseren van onze deelnemers als ondersteuning en compleet maken van de beleidscyclus bij het verder vorm geven van de instrumenten van de Omgevingswet, gevoed vanuit onze uitvoeringspraktijk en integrale deskundigheid op het gebied van omgevingsdeskundigheid. Concreet gaat het o.a. om bijvoorbeeld advisering bij opstellen omgevingsplannen en omgevingsvisies. Dit onderdeel zal vorm moeten krijgen via separate opdrachten, dan wel via de werkprogramma's.

3.2.2 Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid

Toezicht

Maatschappelijke opgave en doel
Het toezicht is er op gericht om via het bevorderen van de naleving van regels de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving te bewaken en te bevorderen.

Wettelijk kader
De wettelijke basis is de Omgevingswet, en in samenhang daarmee het Omgevingsbesluit. Relevante regels zijn in hoofdzaak opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit kwaliteit leefomgeving, soms in samenhang met een vergunning. Verder is bijvoorbeeld een aantal Europese verordeningen relevant. Er zijn voor de omgevingsveiligheid relevante regels opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving en andere besluiten, met andere bevoegdheden waarop de Veiligheidsregio en de Inspectie sociale zaken en Veiligheid (ISZW) het toezicht uitvoeren. Daarvoor wordt een oog- en oorfunctie uitgevoerd, met samenwerking waar nodig. Die samenwerking zoeken we bijvoorbeeld ook met de GGD als de volksgezondheid in het geding is.

Rol en inzet van de ODZOB
Met de start van de implementatie van het ROK (Regionaal Operationeel Kader) Toezicht en handhaving in 2020 hebben we een omslag gemaakt van (vrijwel) volledig programmatisch toezicht naar risicogericht toezicht bij branches voor het programmatische deel en naar thematisch toezicht voor bestuurlijke- en actuele thema's. Voor deze twee pijlers van het ROK wordt als uitgangspunt gehanteerd dat wat we doen een maatschappelijk doel dient.

Meer dan in het verleden kunnen we aan de hand van bereikte resultaten inzicht geven in hoeverre deze bijdragen aan het behalen van die doelen, die samenhangen met het behoud of de verbetering van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving. Daarom worden kortlopende projecten gedefinieerd, die

relatief snel resultaat geven waarop nieuwe keuzes kunnen worden gebaseerd met het oog op de doelstellingen. Een derde pijler van het ROK is een systematische klachtenanalyse, leidend tot de selectie van aandachtsbedrijven waarop wordt ingezet om toekomstige klachten te voorkomen.

Voor 2020 zijn de keuzes die in de voorbereiding voor het besluit over het ROK zijn gemaakt voor de meest risicovolle branches en bestuurlijke thema's als uitgangspunt genomen. Op basis van de resultaten en nieuwe inzichten zullen de keuzes hiervoor steeds worden heroverwogen. Dit kan voor 2021, 2022 en de daarop volgende jaren tot andere keuzes gaan leiden op basis van ontwikkelingen en bereikte resultaten. De risicobenadering zal daarin, naast de overige uitgangspunten voor het ROK, leidend zijn en blijven. Over de voor het ROK beschikbare middelen zijn voor de jaren 2020 - 2023 afspraken gemaakt. Door uniformer te werken zullen minder fouten gemaakt worden en kan efficiënter gewerkt worden.

Vergunningverlening

Maatschappelijke opgave en doel
Het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV) geeft invulling aan een level playing field bij de behandeling van aanvragen omgevingsvergunningen milieu. Het beleid is mede vormgegeven in samenwerking met en op verzoek van de deelnemers aan de ODZOB. De provincie heeft geparticipeerd in het opstellen van het ROK-VV maar heeft in tegenstelling tot de deelnemers het ROK-VV niet vastgesteld als beleid aangezien zij zelf een provincie breed beleid heeft.

Wettelijk kader
Het ROK-VV vindt haar wettelijke basis in het Omgevingsbesluit waarin staat dat elke gemeente en provincie moet beschikken over VTH-beleid voor de uitvoering van de Omgevingswet. Voor de basistaken van de omgevingsdiensten dienen ze gezamenlijk zorg te dragen voor uniform uitvoeringsbeleid. Het bevoegd gezag heeft dit uitvoeringsbeleid geaccordeerd middels het ROK-VV. Het ROK-VV omvat het strategisch beleidskader en een operationeel beleidskader. Hierbij hebben we een omslag gemaakt van (vrijwel) volledig programmatisch beoordelen van een vergunningaanvraag of een melding naar risicogericht beoordelen van een aanvraag of melding. Hierbij wordt wel rekening gehouden met het door een bevoegd gezag vastgesteld beleid ten aanzien van een specifiek milieuaspect.

Rol en inzet van de ODZOB
De ODZOB staat als uitvoerder van de basistaken, waaronder alle omgevingsvergunningen milieu en meldingen milieu, hiervoor aan de lat. Het beleid is geïmplementeerd in de systemen en werkinstructies die worden gebruikt. Het ROK-VV wordt in 2021 geëvalueerd mede in het licht van de komst van de Omgevingswet.

3.2.3 Klimaat, energie en duurzaamheid

Maatschappelijke opgave en doel
We staan met z'n allen voor de uitdaging om CO_2 te reduceren (49% in 2030 ten opzichte van 1990 en 95% in 2050) om klimaatverandering tegen te gaan. Het centrale doel van het Klimaatakkoord, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, raakt aan het leven van alledag. De transitie is in de eerste plaats een maatschappelijke transitie. Burgers en bedrijven staan voor een reeks beslissingen die van invloed zijn op hoe we wonen, ons verplaatsen, wat we eten, de producten die we kopen, hoe we ons geld verdienen.

Een bundeling van daadkracht, investeringen, kennis en kunde is nodig. Een van de maatregelen daarbij is dat we in Nederland van het aardgas afgaan. Naast alle inspanningen die we doen om klimaatverandering

zoveel mogelijk tegen te gaan, zullen we parallel daaraan maatregelen moeten nemen om met een veranderend klimaat om te gaan: klimaatadaptatie. Daarnaast moeten we toe naar meer circulair gebruik van materialen om de aarde niet uit te putten of te vervuilen bij het winnen van de grondstoffen.

Wettelijk kader
In 2019 is het Klimaatakkoord gesloten. Als beleidsuitwerking daarvan is in onze regio de Regionale Energiestrategie (RES) opgesteld en is verschillende wet- en regelgeving uitgewerkt en geïmplementeerd op het gebied van energie en CO_2-reductie, zoals keuring van airconditioning en ventilatiesystemen, een normering op de CO_2 uitstoot voor zakelijk vervoer, en vanaf 2023 een label C voor kantoren. Al heel lang bestaat er de energiebesparingsplicht vanuit de Wet Milieubeheer. Daar is een informatieplicht bijgekomen. Doel is om de Nederlandse economie in 2050 volledig te laten draaien op herbruikbare grondstoffen.

Rol en inzet van de ODZOB
Binnen het ROK is energiebesparing prioritair gescoord. Dit betekent dat toezicht op energiebesparing een vast onderdeel is van controles, bij te kiezen branches. Dat betekent dat we bij branches waar dat relevant is, controleren op een selectie van de erkende energiebesparende maatregelen. Daarnaast heeft de ODZOB een themaplan energie bij toezicht opgesteld met daarin aanbevelingen voor projecten en toezichtplannen gericht op energiebesparing. In de ROK-systematiek kunnen hieruit projecten voorgedragen worden voor uitvoering. Indien vergunningen geactualiseerd worden, actualiseert de ODZOB op het thema energie. Door voorschriften op het thema energie op te nemen in een vergunning is handhaving mogelijk als het bedrijf niet de energiebesparende maatregelen neemt die zich binnen 5 jaar terugverdienen.

De ODZOB levert input en adviseert bij uitvoering van de RES waar nodig, bijvoorbeeld op het thema energiebesparing bij bedrijven en bij maatschappelijk vastgoed met bij ons beschikbare data en om te zorgen dat het wettelijke spoor gericht op energiebesparing geborgd wordt. De RES moet landen in de Omgevingswet-instrumenten. Bij implementatie van de Omgevingswet ondersteunt de ODZOB gemeenten door de kansen te signaleren die de invoering biedt voor een ambitie op energieneutraliteit en door advisering over energie gerelateerde onderwerpen in de bruidsschat. Bij de uitvoering van de RES zal de ODZOB omgevingsvergunningen afhandelen voor zonneparken, windparken, vergistingsinstallaties, et cetera en via VTH-bijdragen aan het realiseren van energiebesparing bij bedrijven en organisaties.

De ODZOB biedt gemeenten op deze wijze invulling en uitvoering om klimaatdoelstellingen te realiseren door middel van toezicht, vergunningverlening en handhaving. De ODZOB ondersteunt de meeste deelnemende gemeenten met energiemonitoring. Dit levert de gemeenten inzicht in het verbruik aan gas en elektra bij maatschappelijk vastgoed en andere aansluitingen. Dit inzicht kan worden ingezet bij het besparen van energie.
De ODZOB kan, als verzoektaak, gemeenten en provincie ondersteunen bij het opstellen van duurzaamheidsbeleid, een duurzaamheidsvisie, een plan om van het aardgas af te gaan en uitvoeringsprogramma en uitvoering daarvan.
Circulaire economie krijgt de komende jaren steeds meer aandacht. In afval gaat veel geld om en illegale inzameling en verwerking loont. Jaarlijks lekt een deel van de afvalstromen weg, buiten het legale circuit. Toezicht op de afvalketen draagt bij aan een circulaire economie. Daarnaast krijgt vergunningverlening te maken met bedrijven die afval als grondstof willen inzetten. Met bedrijven die experimentele, circulaire initiatieven hebben en daarvoor een vergunningaanvraag voorbereiden wil de ODZOB in een vroegtijdig stadium in gesprek.

De ODZOB kan binnen haar wettelijke mogelijkheden en bevoegdheden meedenken om nieuwe circulaire initiatieven te faciliteren en de (on)mogelijkheden aan te geven. Hierdoor kunnen deze bedrijven tijdig anticiperen en eventuele aanpassingen doorvoeren.

3.2.4 Toekomstbestendige veehouderij

Maatschappelijke opgave en doel
Een toekomstbestendige veehouderij is innovatief en duurzaam, gaat uit van het sluiten van kringlopen en is in balans met haar leefomgeving. De uitstoot van schadelijke stoffen is minimaal (ammoniak, geurstoffen, fijnstof-endotoxinen, methaan). De leefomgeving is daardoor gezond en veilig.

De veehouderij bevindt zich in de transitie naar een toekomstbestendige veehouderij (in Brabant de Transitie Zorgvuldige Veehouderij). De transitie loopt langs twee hoofdsporen: saneren van veehouderijen die willen stoppen en het verduurzamen van de blijvers. Deze twee sporen gaan de transitie domineren, in 2021, 2022 en de jaren daarna. Leidend is het verminderen van de stikstofproblematiek om toestemming te kunnen verlenen aan diverse economische en maatschappelijke projecten.

Saneren en verduurzamen werken ook door in het landelijk gebied. Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen pakken deze maatschappelijke opgave gezamenlijk aan onder het Interbestuurlijk Programma (IBP) “Naar een vitaal platteland”.

Wettelijk kader
De Omgevingswet zal het wettelijk kader zijn voor activiteiten en functietoedeling (vergunningverlening en ruimtelijke plannen). De Omgevingswet biedt de gemeente beleidsruimte voor lokaal beleid, voor experimenteerruimte, voor normering en/of het werken met omgevingswaarden. Wat betreft veehouderij zijn de grote thema’s geur en gezondheid. Het instrument ‘programma’ biedt de gemeente de mogelijkheid om lokale vraagstukken op een programmatische manier aan te pakken.

Voor de verduurzaming van de veehouderij zijn middelen/subsidies beschikbaar vanuit Rijk en/of provincie. Er is een innovatiemodule en een investeringsmodule voor brongerichte verduurzaming. Veehouders die willen investeren in het ontwikkelen van nieuwe emissiearme stalsystemen of de nieuwe systemen in gebruik willen nemen, kunnen gebruik maken van de ‘Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen’ (Sbv).

Deelname aan saneringsregelingen is voor de veehouder vrijwillig. Met subsidie van het Rijk en/of de provincie wordt een bedrijf beëindigd, de dierrechten doorgehaald (verkleining veestapel), de vergunning ingetrokken, de locatie herbestemd en de stallen gesloopt. In verband met stikstof is de ‘Landelijke beëindigingsregeling veehouderij’ (Rijk) in voorbereiding en is de provincie met gemeenten aan de slag met het ‘gericht opkopen van piekbelasters’ in een gebiedsgerichte aanpak (o.a. vraag en aanbod ammoniakruimte, stikstofregistratiesysteem).

De Omgevingsverordening van de provincie is belangrijk vanwege de scherpere ammoniakeisen, de termijnen voor de veehouders om daar aan te voldoen en de beschikbaarheid van nieuwe brongerichte en duurzame stalsystemen (snelheid van de innovatie). In 2021 zal duidelijk worden of het mestbeleid aangepast wordt, zodat in daarvoor geschikt bevonden gebieden in het buitengebied mestbewerking mogelijk is (het huidige mestbeleid beperkt zich tot bedrijventerreinen).

Rol en inzet van de ODZOB
De rol van de ODZOB is gerelateerd aan de inhoud (deskundigheid, kennis en ervaring). Vanuit de inhoud adviseert de ODZOB onder andere over:

- nieuwe wet- en regelgeving, uitvoerbaarheid daarvan en implementatie in VTH;
- experimenteerruimte binnen de vergunning voor proefbedrijven (faciliteren van brongerichte innovatie en verduurzaming);
- bedrijfsbeëindiging en intrekken van vergunningen, herbestemmingen (bedrijfswoning-burgerwoning), sloop, soortenbescherming, bodem en asbest;
- VTH-werkzaamheden voor veehouderij. De Taskforce veehouderij brengt de VTH-opgave en de noodzakelijke capaciteit in beeld, die voortkomt uit landelijk en provinciaal beleid. Bepalend zijn de gevolgen van het nieuwe bestuursakkoord en de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant aangaande de termijnen, waarbinnen veehouderijen moeten gaan voldoen aan de provinciale ammoniakeisen (2024). Dit werkt door in de vergunningverlening. In 2023 met uitloop naar 2024 wordt een piek van vergunningaanvragen verwacht. In de Taskforce maken omgevingsdiensten en provincie afspraken over het opvangen van de capaciteitspiek en over het versnellen van het vergunningverleningsproces.

In het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving (WAL) wordt kennis overgedragen/uitgewisseld over actuele thema's voor een toekomstig bestendige veehouderij, bijvoorbeeld over stikstof, nieuwe maatregelen, stand der techniek, stand van het onderzoek.

In de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking met de Metropool Regio Eindhoven (MRE) neemt de ODZOB deel aan landelijke en provinciale gremia, om vanuit de inhoud inbreng te hebben in:

- de landelijke kerngroep sanering en verduurzaming veehouderij;
- het 'Bestuurlijk overleg transitie landbouw' (4 regio's en provincie over Mestbeleid, geur en gezondheid en dergelijke).

3.2.5 Bodem

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
De gemeenten krijgen met ingang van 2022 (inwerking treden van de Omgevingswet) ook een aantal nieuwe taken en verantwoordelijkheden voor bodem. In het kader van de Omgevingswet is de kwaliteit van de bodem een belangrijk thema. Door een Brabantbrede samenwerking (provincie, gemeenten, omgevingsdiensten) wordt de transitie van bodem van Wet bodembescherming naar Omgevingswet per 1-1-2022 vormgegeven. Alle gemeenten worden primair verantwoordelijk voor de leefomgeving en dus ook voor de bodemkwaliteit. Het Rijk is terughoudend met het opstellen van nationale regels. De veranderingen worden met een transitiedocument inzichtelijk en werkbaar gemaakt. De nadere uitwerking (wijzigingen, impact op systemen, intake, workflow, monitoring, rapportage, behoud van kennis) wordt aan de hand van een implementatiedocument verder vormgegeven.

Uitgangspunt is dat kennis en ervaring, ook met betrekking tot de Omgevingswet, op een zo'n optimaal mogelijk niveau gebracht worden en specifieke bodemkennis voor de regio behouden blijft. En dat de overgang van taken van provincie naar gemeenten budgetneutraal kan worden geïmplementeerd; voor 2022 zal een bedrag van geraamd € 840.000,-- verschuiven van provincie naar gemeenten (waaronder gemeenten in de regio Noordoost-Brabant).

Rol en inzet van de ODZOB
De personele capaciteit qua omvang, kennis en competenties wordt voor invoering van de Omgevingswet inzichtelijk gemaakt. Werkzaamheden die niet vallen onder de overgangswetgeving die de ODZOB, in opdracht van provincie, nu nog uitvoert voor gemeenten in Noordoost-Brabant worden vanaf 2022 uitgevoerd door de ODBN. Het gaat om een (geraamd) bedrag van € 270.000,--. Personele capaciteit zal mogelijk van de ODZOB overgaan naar de ODBN.

3.2.6 Gezondheid

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
Met de komst van de Omgevingswet gaat meer aandacht uit naar gezondheid.

Aandacht is nodig voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties waarbij in ieder geval rekening moet worden gehouden met het belang van het beschermen van de gezondheid. Naast de veehouderij hebben diverse (milieu)thema's een directe relatie met gezondheid. Een te slechte luchtkwaliteit, veel geluidoverlast, et cetera hebben invloed op de gezondheid van de burgers. Bij het verlenen van vergunningen worden normen opgenomen voor bijvoorbeeld geluid om de hinder voor omwonenden te beperken, waarmee indirect de gezondheid van omwonenden kan worden beschermd.

Rol en inzet van de ODZOB
Er zijn 3 belangrijke doelen waarin de ODZOB een verantwoordelijkheid heeft:

- invulling van de Omgevingswet: Gezondheid moet de komende jaren verder vorm krijgen in de samenwerking die de lokale overheden en de gemeenschappelijke regelingen met elkaar aangaan om de Omgevingswet goed te laten landen en tot een succes te maken;
- monitoring van de Omgevingswaarden is van groot belang. Het verschaft een referentiekader waarmee de regio doelen kan stellen en actie kan ondernemen;
- kennis en kunde ontsluiten voor de regio door samenwerking met de GGD, regiopartners en onderzoeksinstituten.

Met de komst van de Omgevingswet adviseert de ODZOB samen met de GGD en Veiligheidsregio de bevoegde gezagen over de fysieke leefomgeving. De GGD adviseert over gezondheid en hanteert daarbij gezondheidskundige advieswaarden die kunnen afwijken van de wet- en regelgeving. Om advies te kunnen geven heeft de GGD inzicht nodig in de aanwezige omgevingskwaliteit. Dit inzicht levert de ODZOB door milieubelastingen zoals geluid en lucht in beeld te brengen.

Namens de gemeenten vult de ODZOB ieder jaar de Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit-monitoringstool, om in beeld te brengen wat de luchtkwaliteit in de regio is. De ODZOB is namens de deelnemers partner in een consortium bestaande uit het burgerinitiatief AiREAS, de provincie Noord-Brabant, gemeente Eindhoven, de Universiteit van Utrecht, het RIVM, de GGD en TNO, in een onderzoeks- & ontwikkelingsproject.

Met behulp van innovatieve sensortechnieken, in een regionaal dekkend meetnet en met de inzet van burgerparticipatie via de coöperatieve vereniging AiREAS, gaan we meer inzicht verschaffen in luchtkwaliteit en geluid, met als doel handelingsperspectief te verwerven met het oog op een gezondere leefomgeving. Hierbij richten we ons op drie aandachtsgebieden: stedelijk gebied, landelijk gebied en luchthavengebied Eindhoven Airport. Een aanvullende meetcampagne Gezondheid en Veehouderij maakt ook onderdeel uit van het project. De provincie, gemeente Eindhoven en de ODZOB (via collectieve taken) zijn de financierende partners. Aanvullend wordt in de financiering voorzien door individuele bijdragen van de deelnemende gemeenten en inzet op Europese subsidies en Rijkssubsidies.

De Brabantscan (BROS) is het kennisknooppunt voor gezondheidsinformatie over de provincie Noord-Brabant en is een samenwerking tussen GGD Brabant-Zuidoost, GGD Hart voor Brabant en GGD West-Brabant. Je vindt hier bijvoorbeeld de resultaten van de gezondheidsenquêtes van de GGD, maar ook gezondheidsinformatie uit andere bronnen. Binnen de omgevingsdienst wordt de Omgevingsatlas gevuld met alle relevante milieudata, onder andere uit het hierboven genoemde meetnet. Deze atlas wordt de komende tijd verder gevuld. De ODZOB levert de milieudata (geluid, luchtkwaliteit, et cetera) vanuit de Omgevingsatlas om de BROS verder te vullen en te verbeteren. Ook wordt onderzocht of er een koppeling kan worden gelegd met de klachtenregistratie die de ODZOB ontvangt met de BROS.

3.2.7 Ondermijnende criminaliteit

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
In het kader van deregulering treedt de overheid meer terug ten aanzien van regels en toezicht. Toch zijn er veel misstanden die de overheid moet aanpakken.
Er is bijvoorbeeld meer aandacht nodig voor ondermijnende criminaliteit. Grote problemen zijn o.a. drugsafvaldumpingen en criminaliteit in verloederde recreatieparken maar ook in leegstaande gebouwen, zowel op industrieterreinen als in het buitengebied.

Rol en inzet van de ODZOB
Wij zijn er ons terdege van bewust dat ondermijning geen ‘core business’ van de ODZOB is. Wel is het zo dat wij -en dit is ons expliciet door enkele bestuurders verzocht- een rol kunnen en moeten spelen daar waar het gaat om ondermijnende (milieu)criminaliteit (oog- en oorfunctie).
Door de gebundelde kennis van onder meer gemeenten, Belastingdienst, omgevingsdiensten, Openbaar Ministerie, het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum en de Taskforce Brabant Zeeland is er nu bestuurlijke aandacht voor de ondermijnende criminaliteit. In dit kader zien gemeentelijke boa’s nu al veel meer in het buitengebied. Ook de boa’s en toezichthouders van de ODZOB nemen steeds meer afwijkingen waar. Hun kennis en ervaring kunnen we veel beter benutten, ook in samenwerking met andere partijen. Belangrijk daarbij is om de bevindingen vast te leggen, zodat we een volgende stap in de aanpak van ondermijning kunnen zetten: analyse van beschikbare metadata.

De ODZOB wil de oor- en oogfunctie de komende jaren verder uitbouwen. Het vergroten van de bewustwording en signaalfunctie bij de ambtenaren binnen de regio en alle medewerkers van de ODZOB om goed op bepaalde zaken te letten, ook buiten werktijd, zou er veel toe kunnen bijdragen om misstanden eerder in beeld te krijgen. Dit vereist structureel trainingen in het signaleren en herkennen van verdachte situaties. Het vergroten van het netwerk en afstemmen met bij het onderwerp betrokken partners, is voorwaarde om samen succesvol in de aanpak te kunnen zijn.

3.2.8 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)/externe veiligheid (EV)

Zeer Zorgwekkende Stoffen

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
Het beleid rondom zeer zorgwekkende stoffen is er op gericht om een voortschrijdende vermindering van de belasting voor de omgeving te realiseren en een aantal van deze stoffen uiteindelijk volledig uit te bannen. Bedrijven zijn er aan gehouden te blijven streven naar vermindering van toepassing en emissies van deze stoffen. Zij moeten vijfjaarlijks rapporteren over hun voortgang daarbij. De aanpak van zeer zorgwekkende stoffen richt zich op voorkomen van gezondheids- en omgevingseffecten op de lange termijn.

Rol en inzet van de ODZOB
De ODZOB ziet er op toe dat dit rapporteren daadwerkelijk gebeurt. De ODZOB beschikt over medewerkers die kennis en ervaring hebben om dit te kunnen doen. Bij de uitvoering van hun vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavende taken beoordelen zij of er sprake is van toepassing of vorming van zeer zorgwekkende stoffen, of de bedrijven de vereiste technieken op de juiste wijze toepassen om emissies te beperken en of zij voldoende voortgang maken bij het terugdringen van emissies. Naast zeer zorgwekkende stoffen zullen ook potentieel zeer zorgwekkende stoffen en opkomende stoffen aandacht krijgen. De beoordeling ervan gebeurt op vergelijkbare wijze als bij zeer zorgwekkende stoffen.

De ODZOB beschikt over een registratiesysteem waarin het gebruik door of de vorming van zeer zorgwekkende stoffen bij bedrijven en de emissies ervan worden vastgelegd en kunnen worden gemonitord en gerapporteerd. De ODZOB werkt samen met andere (Brabantse) omgevingsdiensten en waterschappen. Hierbij staan gezamenlijke opbouw en uitwisseling van kennis en ervaring en uniforme aanpak centraal.

<u>Externe Veiligheid</u>

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
Het beleid externe veiligheid is erop gericht om risico's zo klein mogelijk en aanvaardbaar te houden. In de periode van 2014 tot en met 2020 heeft de ODZOB, naast veiligheidspartners zoals de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant, middelen ontvangen van het landelijke programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) 2014 – 2018. Deze middelen zijn voor 2019 en 2020 verlengd. Met deze middelen heeft de ODZOB de in het verleden opgebouwde samenwerking en kennis binnen en buiten de regio kunnen behouden en versterken. Hiermee voldoet de kwaliteit van de uitgevoerde externe veiligheid werkzaamheden aan de landelijk gestelde eisen. Ook na 2020 zullen we samen met de gemeenten en veiligheidspartners werken aan een veilige fysieke leefomgeving. De gevolgen hiervan worden in 2021 aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

Rol en inzet van de ODZOB
De ODZOB neemt in samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en gemeenten deel aan ontwikkelingen namens de regio, hierbij moet gedacht worden aan de ontwikkelingen structuurvisie buisleiding en actualisatie Basisnet. Ook voert zij gezamenlijke projecten uit voor de regio, zoals de Informatievoorziening bij calamiteiten.

3.2.9 Bouwen

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
De nieuwe Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen treedt, tegelijkertijd met de Omgevingswet, op 1 januari 2022 in werking. De Wkb heeft als doel om de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door het inschakelen van private kwaliteitsborgers.
De wet treedt gefaseerd in werking. Er wordt gestart met eenvoudige bouwwerken (gevolgklasse 1). Na 3 jaar wordt de wet geëvalueerd en wordt besloten of ook de complexere bouwwerken onder de Wkb gaan vallen.

De invoering van de Wkb heeft gevolgen voor het gemeentelijk Bouw- en Woningtoezicht. De bouwtechnische toetsing, nu uitgevoerd door vergunningverleners en toezichthouders, komt te vervallen. Hierdoor zijn er minder medewerkers met bouwtechnische kennis nodig. Het aandeel bouwwerken in een gemeente, dat valt onder gevolgklasse 1, bepaalt in eerste instantie het effect op de formatie.

Daarnaast zullen de bouwleges gaan dalen. Er vallen immers werkzaamheden weg. Onduidelijk is nog in welke mate dat gaat gebeuren.

De gemeente blijft in het kader van vergunningverlening wel verantwoordelijk voor de ruimtelijke beoordeling (omgevingsplan en welstand) van een aanvraag bouwen. Handhaving en toezicht op omgevingsveiligheid, gebruik en bestaande bouwwerken blijven ook een taak van de gemeente.

Rol en inzet van de ODZOB
Team bouwen is op dit moment werkzaam voor een tiental gemeenten, de provincie Noord-Brabant, de OMWB en de ODBN. De opdrachten lopen uiteen van vergunningverlening/toezicht onder volledig mandaat tot het verzorgen van enkel de bouwtechnische advisering. De ODZOB functioneert daarbij vaak als flexibele schil van het gemeentelijk Bouw- en Woningtoezicht. Aangezien de Wkb er voor zorgt dat gemeenten minder capaciteit nodig hebben, zal het aantal opdrachten voor team bouwen ook afnemen. Het team bouwen beschikt over voldoende flexibele schil om de nu verwachte afname van opdrachtverlening op te vangen.

3.2.10 Asbest

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
In 2017 is het Regionale uitvoeringsbeleid asbesttaken vastgesteld door het AB. Het beleid is opgesteld naar aanleiding van de constatering van regionale- en bovenregionale problemen op het gebied van de asbestsaneringen. De aard van de problemen vraagt om een regionale, dan wel bovenregionale aanpak.

In 2020 heeft een herijking van de werkafspraken plaatsgevonden met een inzet op een verbeterde werkwijze en werkafspraken voor de asbesttaken waarin de samenwerking en verbinding tussen de gemeente en ODZOB is geoptimaliseerd. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is informatie- en risicogestuurd asbesttoezicht.

Rol en inzet ODZOB
De inzet voor 2022 is mede afhankelijk van een evaluatie die eind 2021 wordt uitgevoerd. Uit deze evaluatie van de verbeterde werkafspraken in combinatie met de monitoring van de budgetten en de outcome van de inzet van toezicht asbest moet blijken of het beoogd effect beter wordt benaderd. Zo nodig wordt het beleid bijgesteld.

3.2.11 Water

Maatschappelijke opgave en doel
Grondwater is een belangrijke bron voor ons (humaan en ecologisch) bestaan. Het vormt onderdeel van en is gebaat bij: een vitale bodem, een robuust watersysteem en een gezonde leefomgeving. Ook als energiebron wordt grondwater in de vorm van warmte- en koude opslag steeds meer gebruikt. Het (grond)watersysteem staat onder druk als gevolg het menselijk handelen en de klimaatveranderingen.

De opgave zit in het borgen van de goede kwaliteit en het zorgen dat ook in de toekomst over voldoende, schoon grondwater kan worden beschikt.

In hoofdlijnen zijn de Europese, nationale en provinciale doelstellingen:

- een goede grondwaterkwaliteit voor ecologie en menselijk gebruik;
- een grondwatervoorraad met aanvulling en onttrekking in balans;
- drinkwater van voldoende kwaliteit en kwantiteit, voor nu en in de toekomst;
- de juiste hydrologische randvoorwaarden voor grondwaterafhankelijke natuur;
- een verantwoorde inzet van de energetische waarde in bodemenergiesystemen.

Wettelijk kader
De wettelijke kaders vloeien voort uit Europese en nationale wet- en regelgeving met een ondersteunende uitwerking in provinciale regels. De belangrijkste zijn: de Europese Kaderrichtlijn Water, de Waterwet en Drinkwaterwet (inmiddels grotendeels opgegaan in de Omgevingswet) en de provinciale Omgevingsverordening.

Rol en inzet van de ODZOB
Het accent van de werkzaamheden binnen de ODZOB ligt nog voornamelijk bij de provinciale VTH-taak in het kader van de Waterwet, waarbij uitvoering wordt gegeven aan de provinciale doelen (zuiver en voldoende grondwater). Voor gemeenten voert de ODZOB op verzoek VTH-taken uit bij de gesloten bodemenergiesystemen. Deze taak in het kader van het Besluit lozen buiten inrichtingen is groeiend. Vanaf 2022 worden dit basistaken onder de Omgevingswet.

Onze rol en inzet ligt op het vlak van:

- vergunningverlening, toezicht en handhaving van grondwateronttrekkingen vanaf 150.000 m³ per jaar inclusief het infiltreren van het water in de grond, en grondwateronttrekkingen voor open bodemenergiesystemen (voorheen Waterwet);
- vergunningverlening, toezicht en handhaving van onttrekkingen van grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening, inclusief het infiltreren van water in de grond;
- het beoordelen en afwikkelen van meldingen en toezicht en handhaving in het kader van de provinciale Omgevingsverordening, onderdeel grondwaterbescherming;
- monitoring en uitvoering van de gebieds- en feitendossiers en daaruit voortkomende afspraken van de 39 (drink)waterwinlocaties met beschermingszones;
- het beoordelen van meldingen en toezicht en handhaving op de aanleg en het functioneren van open bodemenergiesystemen in het kader van de provinciale Omgevingsverordening;
- het up-to-date houden van onze kennis en ervaring op het gebied van grondwater en bodemenergiesystemen via de provinciale werkopdracht;
- het informeren over en inzicht geven in de provinciale VTH-taken grondwater.

Wat dat laatste betreft zien we ook een toenemende vraag naar verzoektaken voor de gemeentelijke gesloten bodemenergiesystemen (GBES). Het gaat om het beoordelen van meldingen voor gesloten bodemenergiesystemen, het registeren in het Landelijke Grondwater Register en het houden van toezicht bij de aanleg. Energie wordt in deze niet gewonnen uit grondwater, maar de bodem fungeert in dit systeem als opslagmedium.

In 2022 worden met de inwerkingtreding van de Omgevingswet de VTH-taken voor de bodemenergie-systemen basistaken en vallen daarmee binnen het ROK.

3.2.12 Stikstof

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
In Nederland hebben we te maken met een overschot aan stikstof(depositie). We kenden een systeem om daarmee om te gaan in de vergunningverlening en het toezicht, het PAS. Sinds de Raad van State daar op 29 mei 2019 een negatief oordeel over velde, bestaat er in Nederland geen wettelijk verankerd en passend systeem om depositie van stikstof in ons land te verlagen. Er wordt landelijk gewerkt aan nieuwe kaders en regelgeving om hier vorm aan te geven. Er bestonden veel vragen inzake vergunningverlening en toezicht bij vergunningverleners, toezichthouders, juristen en adviseurs. Een deel van de werkzaamheden die worden verricht ten aanzien van stikstof, zijn basistaken.

Daarnaast zijn er veel verzoektaken en adviesvragen die de ODZOB behandelt, zoals bijvoorbeeld voor bouwen en ten aanzien van ruimtelijke ordening. De verwachting is dat dit komende jaren zal veranderen. Het werk verschuift daarmee van vragen over het hoe en waarom, naar inhoudelijke, casuïstische vragen.

Rol en inzet van de ODZOB
De kennis omtrent stikstof is specifiek en er verandert nog steeds veel. Dit heeft ervoor gezorgd dat de omgevingsdiensten fungeren als kenniscentrum hierover. Om alle veranderingen bij te blijven vormde de ODZOB halverwege 2019 een overleg met afgevaardigden uit verschillende teams om alle nieuwe informatie en vragen te bespreken en te inventariseren waar zoal behoefte aan is. Ook neemt de ODZOB deel aan het externe overleg stikstof, waar ook medewerkers van de andere twee omgevingsdiensten en de provincie aan deelnemen. Zo blijft alle informatie gestroomlijnd en landt deze op de juiste plekken. Op die manier wordt gewaarborgd dat een uniforme werkwijze wordt gehanteerd binnen de gehele provincie. Daarnaast is er op landelijk niveau een systeem ontwikkeld, waarmee de stikstofruimte die nu vrijkomt door bijvoorbeeld de maximale snelheid maatregel, wordt toegekend aan grote woningbouwprojecten. Dit systeem, het Stikstofregistratiesysteem (SSRS), wordt in Noord-Brabant gecoördineerd vanuit de ODBN, de ODZOB ondersteunt in de uitvoering (ingediende vergunningaanvragen beoordelen). Ook is gezamenlijk nagedacht over en actie ondernomen ten aanzien van manieren om de bulk vergunningaanvragen te kunnen verwerken. Verder wordt bij toezicht nog steeds gecontroleerd op het wel of niet in werking zijn conform een geldende natuurvergunning. Om de stikstof-gerelateerde activiteiten die de ODZOB uitvoert te kunnen continueren dienen bij de vaststelling van de werkprogramma's door de deelnemers (zowel provincie voor wat betreft de vergunningverlening en gemeenten voor wat betreft toezicht) hier middelen voor vrijgemaakt te worden. Zo kan worden geborgd dat de wettelijke taken, maar zeker ook de advies- en verzoektaken, in de toekomst ook bij de ODZOB kunnen worden uitgevoerd, waar de kennis aanwezig is.

3.2.13 Ketentoezicht

Maatschappelijke opgave, doel en wettelijk kader
Ketentoezicht richt zich op processen waar verschillende organisaties als schakels in een keten bij betrokken zijn (zoals bij afvalverwerking of asbestverwijdering). Dat gebeurt omdat het nalevingsgedrag van een afzonderlijk bedrijf sterk kan worden bepaald door het gedrag van voorgaande of volgende schakels. Zo kunnen leveranciers hebben gemanipuleerd met goederen of bijbehorende documenten. Grote afnemers kunnen sterke druk uitoefenen richting een hoge kwaliteit of een lage prijs.

Het toezicht in verschillende verschijningsvormen, waaronder ketentoezicht, op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is een taak die wordt uitgevoerd namens de bevoegde gezagen (gemeente en provincie). Ketentoezicht moet om die reden binnen de overheid uitgevoerd worden en kan worden beschouwd als een kernactiviteit binnen het toezicht. Essentieel hierbinnen is samenwerking met ketenpartners (NVWA, ISZW, waterschappen). Het werkproces van ketentoezicht ziet er als volgt uit:

- voorbereidend onderzoek externe en interne schriftelijke bronnen;
- voorbereidende afstemming met ketenpartners;
- opstellen van ketenbeschrijvingen;
- uitvoeren van tactische/risico analyses keten/branche/bedrijf o.b.v. prioriteiten, beleid of op verzoek;
- opstellen van analyseprofielen en interventiestrategie;
- draaiboeken opstellen voor diepgaand onderzoek;
- audits in de keten uitvoeren (combineren financiële en stofstromen);
- identificeren onregelmatigheden en oorzaken;
- identificeren fraude/overtredingen.

Rol en inzet van de ODZOB
In het Besluit omgevingsrecht is in Hoofdstuk 7 bepaald dat ketentoezicht een basistaak betreft die moet worden uitgevoerd door een omgevingsdienst. ODZOB voert nog onvoldoende ketentoezicht uit. Ketentoezicht is een complexe manier van toezichthouden waarbij de ODZOB met andere partners samenwerkt. Vanaf 2022 wil de ODZOB die samenwerking meer opzoeken om invulling te kunnen geven aan de continue veranderingen in de maatschappij, zodat wij samen met onze partners het verschil kunnen maken in de balans tussen ondernemen en een veilige en gezonde leefomgeving.

In de praktijk blijkt dat de grootste risico's liggen bij de handelingen en verwerking in de afvalketen. Daar is met strijdig handelen het meeste te verdienen. In de afvalketen zijn voorbeelden bekend van het zogenaamde omkatten van afvalstromen. Zo wordt van een waardeloze afvalstof een waardevolle 'grond'-stof gemaakt, door simpelweg "het label te veranderen". Op die manier hoeft men niet te betalen om de afvalstof te laten verwerken maar krijgt men juist betaald om de afvalstof te leveren. Vanuit ketentoezicht wordt verder gekeken dan specifieke bedrijven. Het onderzoekt risico's in de hele keten van vrijkomen tot verwerken van afval. Dat doet het samen met de handhavingspartners in de keten, de zogenaamde ketenpartners. Het strijdig handelen brengt soms grote milieurisico's met zich mee.
Wil de ODZOB aan deze basistaak invulling kunnen geven, dan dienen bij de prioritering van de collectieve taken en de opstelling van de werkprogramma's door de deelnemers hier middelen voor gereserveerd te worden.

3.3 Uitvoering van taken

Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het betreffen opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en een collectief programma. Prioritering van inzet vindt plaats op basis van de uitgangspunten en inhoudelijke uitdagingen van het concernplan, de kadernota en het jaarprogramma collectief programma.

Op verzoek van diverse deelnemers heeft de ODZOB, samen met de deelnemers, via het project 'de staat van het mandaat' inzichtelijk gemaakt op welke gebieden efficiencywinst te behalen is. Het AB heeft in 2020 ingestemd met de voorgestelde maatregelen hieromtrent die in 2021 worden geïmplementeerd.

Als gevolg hiervan is in de voorliggende begroting een efficiencykorting van 2% in 2022 (in 2021 was dat al 1%) opgenomen. Verder heeft het AB in 2020 besloten om te onderzoeken op welke wijze een follow up kan worden gegeven aan de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek over de ODZOB. Dit besluit is genomen op basis van een voorstel van 9 gemeenteraden die het rekenkameronderzoek hebben laten uitvoeren. In 2021 wordt duidelijk welke consequenties dit heeft voor de ODZOB, de deelnemers en de onderlinge samenwerking en of hiervoor een begrotingswijziging noodzakelijk is.

3.4 Programmaplan

Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en collectieve taken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De op basis van de ontwikkelingen in hoofdstuk 3.2 benoemde aandachtsgebieden komen tot uitvoering binnen al deze taken en, voor zover mogelijk, binnen de activiteiten van het overhead-personeel en interne projecten. Prioritering van inzet vindt plaats op basis van de uitgangspunten en inhoudelijke uitdagingen van het concernplan en de kadernota/begroting en is mede afhankelijk van de gezamenlijk met de deelnemers vast te stellen inhoud en omvang van het programma collectieve taken én de inhoud en omvang van door de deelnemers verstrekte opdrachten. Met andere woorden: de genoemde aandachtspunten kunnen alleen uitgevoerd worden indien daar voldoende middelen voor beschikbaar zijn.

In deze paragraaf wordt het programmaplan weergegeven en toegelicht. Voor een goed begrip van onderstaande tabel is het van belang in acht te nemen dat conform verantwoordingvoorschriften de kosten van de overhead in een apart programma, en de kosten van de overige programma's exclusief overheadkosten, getoond worden. Aangezien de baten van de diverse programma's daarentegen wel o.b.v. integraal tarief (inclusief overhead) geraamd worden, ontstaat een saldo op de diverse programma's.

Onderstaand is het programmaplan, dat is opgesteld volgens bovengenoemde uitgangspunten, weergegeven. Voor elk programma zijn de baten en lasten en het daaruit resulterende saldo weergegeven.

Programmaplan * bedragen x 1€

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	21.300.803	14.874.759	6.426.044
Programma Collectieve taken	1.328.021	1.061.540	266.481
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000
Overhead	0	6.732.525	-6.732.525
Heffing VPB	0	10.000	-10.000
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	22.678.824	22.678.824	0
Toevoeging en ontrekking reserves			
Mutatie reserves	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	**22.678.824**	**22.678.824**	**0**

Elk programma wordt in dit hoofdstuk verder toegelicht.

3.4.1 Programma Dienstverlening

Het programma Dienstverlening betreft de werkzaamheden die de ODZOB verricht in het kader van verkregen opdrachten van deelnemers en niet-deelnemers. Het betreft hier opdrachten die in het kader van werkprogramma's uitgevoerd worden, dan wel in het kader van separaat verstrekte extra opdrachten en betreft zowel basis- als verzoektaken.

Wat willen we bereiken?
De ODZOB draagt bij aan een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant. Dit doen we door voor de aangesloten gemeenten en provincie en de netwerkpartners taken uit te voeren op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en het geven van advies op het gebied van omgevingsrecht. De kwaliteit van ons werk wordt gegarandeerd door de inzet van deskundige medewerkers die betrouwbaar, proactief, oplossingsgericht en omgevingsbewust zijn.

Wat gaan we daar voor doen?
De ODZOB voert werkzaamheden uit op het gebied van:

- toezicht en handhaving (fysieke controles, administratief en informatiegestuurd (keten)toezicht en bestuurs- en strafrechtelijke handhaving);
- milieuvergunningverlening;
- bodem en ontgrondingen, water, archeologie;
- welstand/ruimtelijke kwaliteit;
- geluid, lucht, geur en externe veiligheid;
- duurzaamheid;

- asbesttaken;
- bouwen;
- ruimtelijke ordening;
- ecologie;
- verdere implementatie Omgevingswet.

Wat mag het kosten?
De baten voor het programma Dienstverlening (basis- en verzoektaken) bestaan uit de bij de afnemers voor opdrachten in rekening te brengen bedragen. De specificatie (naar werkprogramma's en losse opdrachten, maar ook naar de verschillende deelnemers en de niet-deelnemers) van deze bedragen is weergegeven in bijlage 1. Voor 2022 is conform het besluitvorming in het Algemeen Bestuur rekening gehouden met een bedrag van € 0,4 mln. dat bij deelnemers in rekening wordt gebracht voor werkzaamheden in het kader van de implementatie van de Omgevingswet. Tevens is rekening gehouden met het groeipad dat diverse deelnemers gekozen hebben voor de implementatie van het ROK toezicht en handhaving. Tenslotte is ook rekening gehouden met de te verwachten effecten van de gezamenlijk met de deelnemers in gang te zetten efficiency-maatregelen en invoering van de staat van mandaat.

De baten en lasten voor het programma Dienstverlening zijn in de volgende tabel weergegeven:

Raming van baten en lasten; Programma Dienstverlening * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten[1)]			
Basistaken	7.882.959	7.126.462	6.987.200
Verzoektaken	12.879.787	14.174.341	14.313.603
Totaal baten	20.762.746	21.300.803	21.300.803
Lasten			
Basistaken	5.523.196	5.008.907	4.879.296
Verzoektaken	8.829.982	9.962.580	9.995.463
Totaal lasten	14.353.178	14.971.487	14.874.759
Saldo programma Dienstverlening	**6.409.568**	**6.329.316**	**6.426.044**

[1)] De gerealiseerde baten 2020 zijn weergegeven excl. in rekening gebrachte externe programmakosten zijnde € 797.256, -.

Voor toelichting op de baten en lasten van dit programma, zie paragraaf 4.1.2.2.

3.4.2 Programma collectieve taken

Wat willen we bereiken?
Vanuit het collectieve programma gaan we samen voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. De taken worden in samenspraak met de deelnemers voor het collectief opgesteld en uitgevoerd. Het betreft taken waarvan de resultaten bijdragen aan een gezonde en veilige leefomgeving en waar een duidelijk voordeel ligt in of noodzaak is voor een gezamenlijke aanpak (schaalvoordelen, gemeentegrens overschrijdend, bundeling van expertise e.d.). Hiermee wordt standaardisatie en daarmee efficiency verkregen. Jaarlijks wordt er een werkplan met doelen en acties opgesteld.

In 2017 is besloten om met ingang van begrotingsjaar 2018 de activiteiten in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB), het voormalige intensiveringsbudget en Agrofood-middelen onder te brengen in het

programma collectieve taken. De huidige programmaperiode loopt door tot en met 2021. Het AB kan voor 2022 en volgende jaren besluiten tot herijking van bestaande kaders.

Ook is nadere herijking van kaders en uitvoering mogelijk naar aanleiding van de bevindingen van het Rekenkameronderzoek (RKO 2020). Vooralsnog wordt uitgegaan van ongewijzigd beleid op basis van de huidige kaders.

Substantiële projecten
Per 2019 is het contractmanagement voor het regionaal te vormen meetnet toegevoegd aan het collectief programma. De ODZOB is voor dit meetnet namens de deelnemers partner in een consortium, verzorgt het contractmanagement, en vult jaarlijks de NSL-monitoringstool om in beeld te brengen wat de luchtkwaliteit in de regio is.

In het AB van 20 november 2020 is besloten om de Brabantbrede activiteiten in het kader van SSiB ook in regio Zuidoost-Brabant voort te zetten. Hiervoor is voor de periode 2022 t/m 2024 jaarlijks € 322.200 gereserveerd. Vanaf 2022 wordt SSiB ondergebracht in een afzonderlijk sub-programma met een eigen bekostigingsstructuur, als onderdeel van de collectieve taken. Over de financiële verdeelsleutel van SSiB volgt nog nadere bestuurlijke besluitvorming in 2021.

Wat gaan we ervoor doen?

- elkaar ontmoeten en weten te verbinden, op regionale, provinciale (BPO) of landelijke schaal. Samen met de GGD, veiligheidsregio of nieuwe partijen meer kennis en ervaring opbouwen op thema's als ketenhandhaving, gezondheid en veiligheid. De BPO-speerpunten moeten nog worden vastgesteld. Voor de hand ligt dat o.a. de transitie van de veehouderij hierbij een belangrijk thema is. Ketenhandhaving zal gericht zijn op incidenten die vanuit regulier toezicht in beeld komen;
- de basis ondersteunen op het gebied van kwaliteit door monitoring, rapportage, het ontsluiten van geografische informatie systemen en innovatie. Onder dit principe wordt gewerkt aan een efficiënte en kwalitatieve uitvoering van de basistaken die bijdragen aan de going concern doelstelling. De projecten zijn innovatief en kennen snelle doorlooptijden. Door middel van projecten als kwaliteitscriteria, digitaal werken en het gezamenlijk met de deelnemers verkennen van mogelijkheden voor verdere efficiency en standaardisering (o.a. mandaten) wordt een impuls gegeven aan de kwaliteit van producten en diensten:
- nieuwe ontwikkelingen volgen en van daaruit koers bepalen. Thema's in ontwikkeling zoals de veehouderij (Agrofood), gezonde leefomgeving, ruimtelijke plannen en de Omgevingswet laten landen in een organisatie die omgevingsbewust handelt;
- de handen uit de mouwen steken bij de dagelijkse werkzaamheden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de meer structurele taken, zoals met een 24 uur per dag bereikbare meldkamer voor de intake en de consignatiedienst voor de afhandeling van de meldingen. Tevens valt Samen Sterk in Brabant onder deze lijn, voor een veilig, schoon en duurzaam buitengebied.

Wat mag het kosten

De raming voor de lasten en baten voor de collectieve taken is in onderstaande tabel weergegeven:

Raming van baten en lasten; Programma Collectieve taken * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten			
Inzet uren	789.141	894.222	883.321
Inzet middelen	415.824	359.699	444.700
Totaal baten	1.204.965	1.253.921	1.328.021
Lasten			
Lasten	1.022.035	988.212	1.061.540
Totaal lasten	1.022.035	988.212	1.061.540
Saldo programma Collectieve taken	**182.930**	**265.709**	**266.481**

Voor toelichting op de baten en lasten voor Programma Collectieve taken zie paragraaf 4.1.2.2. Voor het overzicht van de bijdragen van de diverse deelnemers aan de collectieve taken, zie bijlage 1.

3.4.3 Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Deze post betreft de opbrengsten uit doorbelaste garantiesalarissen. Voor toelichting op deze cijfers zie paragraaf 4.1.2.2:

Algemene dekkingsmiddelen * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	64.578	50.000	50.000
Lasten	nvt	nvt	nvt
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	**64.578**	**50.000**	**50.000**

3.4.4 De kosten van de overhead

Zoals eerder aangegeven worden sinds begrotingsjaar 2018 conform voorschrift de overheadkosten afzonderlijk begroot. Zij maken aan de lastenkant geen deel meer uit van de beleidsprogramma's. Zo wordt meer inzicht gegeven in de totale kosten van overhead voor de gehele organisatie.

Om te kunnen vaststellen welke kosten tot de overhead kunnen worden gerekend, is in het BBV een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: *"alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces"*. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde beleidsprogramma's c.q. taakvelden.

De volgende kosten worden tot de overheadkosten gerekend:

- leidinggevenden primair proces (hiërarchisch);
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O / HRM;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- interne en externe communicatie (uitgezonderd klantcommunicatie);
- juridische zaken (bedrijfsvoering, of bedrijfsvoeringstaak op afdeling);
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (voor zover niet direct toe te rekenen);
- facilitaire zaken en huisvesting;
- DIV;
- managementondersteuning primair proces.

Door de overheadkosten separaat weer te geven en de dekking van deze kosten toe te rekenen aan de beleidsvelden die in de overige programma's zijn weergegeven ontstaat op de post overhead een negatief saldo.

Wat mag het kosten?

Overhead * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	0	0	0
Lasten	6.654.891	6.555.025	6.732.525
Saldo Overhead	**-6.654.891**	**-6.555.025**	**-6.732.525**

Noot: het realisatiecijfer 2020 betreft het bedrag vóór onttrekking aan de algemene reserve (wegens VTH-systeem)

In paragraaf 4.1.2.2 wordt een verdere toelichting gegeven op de ontwikkeling van de overheadkosten. Zie bijlage 2 voor een gedetailleerd overzicht m.b.t. de kosten van de overhead.

3.4.5 Heffing Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 geldt er een vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen. Deze wetgeving is ook van toepassing op de ODZOB. De ODZOB heeft, in samenwerking met een extern adviseur, haar activiteiten geïnventariseerd. Een klein deel van de activiteiten de ODZOB valt onder de heffing van de vennootschapsbelasting.

Wat mag het kosten?

Heffing VPB * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	0	0	0
Lasten	2.185	15.000	10.000
Saldo VPB	**-2.185**	**-15.000**	**-10.000**

3.4.6 Onvoorzien

De ODZOB beschikte de afgelopen jaren over een post onvoorzien van € 75.000,-. Eén van de maatregelen die is getroffen om het gemiddeld uurtarief voor 2022 niet te laten stijgen ten opzichte van 2021 is dat deze post is geschrapt.

Onvoorzien * bedragen x 1€

Omschrijving	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten	0	0	0
Lasten	0	75.000	0
Saldo Onvoorzien	**0**	**-75.000**	**0**

3.5 Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is opgenomen dat in de Beleidsbegroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen dienen te worden:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

3.5.1 Lokale heffingen

De ODZOB is door enkele deelnemers gemandateerd om de leges te heffen. De inning vindt plaats door het bevoegd gezag, dit is de deelnemer zelf. Uitgangspunt is dat het innen van leges belegd is bij de verantwoordelijke opdrachtgever. Vandaar dat in de begroting 2022 is geen rekening gehouden met het eventueel onderbrengen van deze taken bij de ODZOB.

3.5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.5.2.1 Inleiding

In de Financiële Verordening Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is geregeld dat de kaders voor het financieel risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen en de gewenste weerstandscapaciteit dienen te worden vastgelegd in een nota "weerstandsvermogen en risicomanagement". De herziene versie van deze nota is vastgesteld in de vergadering van het AB van 5 oktober 2017. In samenspraak met de GGD, Veiligheidsregio en MRE wordt dit financiële kader in 2021 naar alle waarschijnlijkheid geactualiseerd.

3.5.2.2 Weerstandsvermogen

Bufferfunctie/egalisatiefunctie
In artikel 36 lid 4 van de GR is ten aanzien van een negatief resultaat het volgende bepaald: "Het AB kan besluiten de blijkens de jaarrekening behaalde negatieve resultaten geheel of ten dele:

a. af te boeken van reserves, voor zover aanwezig;
b. en laste te brengen van de deelnemers naar rato van ieders afname (=omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft."

Dit betekent dat elke deelnemer naar proportie van zijn omzet deelneemt in bovengenoemde risico's. In beginsel hoeft de ODZOB niet zelf te beschikken over een buffer om financiële risico's op te vangen. Er kan immers een beroep gedaan worden op de deelnemers. Dit is evenwel vanuit praktisch oogpunt niet gewenst. Een negatief exploitatieresultaat zou steeds bij de deelnemers tot begrotingsoverschrijding dan wel begrotingswijziging met alle vertraging en verstoring van dien leiden.

Om adequaat en effectief te kunnen reageren op de financiële risico's zal de ODZOB moeten beschikken over een financiële buffer die dienst doet als een "egalisatiereserve". Hierdoor is de ODZOB in staat om risico's (binnen de door de deelnemers vooraf gestelde kaders) zelf op te vangen zonder dat dit leidt tot verstoring bij de deelnemers.

Weerstandscapaciteit
De weerstandscapaciteit wordt gedefinieerd als de middelen en mogelijkheden waarover de ODZOB kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Het is een buffer om er voor te zorgen dat de organisatiedoelstellingen niet in gevaar komen, als risico's werkelijkheid worden.

Conform de uitgangspunten van de nota "weerstandsvermogen en risico management", rekent de ODZOB alleen de algemene reserve tot de weerstandscapaciteit. Met ingang van 2022 beschikt de ODZOB niet meer over een begrotingspost om niet specifiek geraamde kosten te dekken.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) die de ODZOB loopt. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in zowel de omvang en de achtergronden van de mogelijke risico's als ook in de beschikbare weerstandscapaciteit.

De ratio tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit (op basis van geïnventariseerde risico's) bepaalt het weerstandsvermogen van de ODZOB.

$$Ratio\ weerstandsvermogen = \frac{Beschikbare\ weerstandscapaciteit}{Benodigde\ weerstandscapaciteit}$$

Als deze ratio kleiner is dan 1, betekent dit dat de impact van de geïnventariseerde risico's groter is dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Het niet afgedekte deel van de risico's zou door de deelnemers naar verhouding van hun deelname in het risico (= naar rato van ieders afname, zie bovenstaand onder het kopje "bufferfunctie/egalisatiefunctie") meegenomen moeten worden in hun eigen risicoparagraaf.

Op basis van de huidige inzichten m.b.t. de geïnventariseerde risico's en de ontwikkeling van de algemene reserve bedraagt de ratio ultimo 2020 1,05 en ultimo 2021 0,72. Hierbij is de aanname gedaan dat de eerder geraamde onttrekkingen uit de algemene reserve ten behoeve van het programma Omgevingswet en de implementatie van het nieuwe VTH-systeem volledig (maar met een jaar vertraging) plaatsvinden.

Algemene reserve
Zoals eerder in deze paragraaf werd toegelicht zal de ODZOB, om adequaat en effectief te kunnen reageren op de financiële risico's, moeten beschikken over een financiële buffer in de vorm van een algemene reserve. Hierdoor is de ODZOB in staat om risico's (binnen de door de deelnemers vooraf gestelde kaders) zelf op te vangen zonder dat dit leidt tot verstoring bij de deelnemers.

Het is van belang de algemene reserves van de diverse GR-en beperkt te houden en aan vaste richtlijnen te koppelen. In samenwerking met de 4 regionale GR-en is een algemene regel ontwikkeld voor het bepalen van de gewenste hoogte van de algemene reserve. Deze regel is opgenomen in de eerder genoemde en door het AB vastgestelde “Nota Weerstandvermogen en Risicomanagement ODZOB 2018”.

Bij deze methodiek wordt de streefwaarde van de algemene reserve gebaseerd op het totaal van de baten in de begroting van de GR, zodat de hoogte eenvoudig te herkennen is voor de deelnemers. De volgende staffel is vastgesteld:

Bepalen streefwaarde Algemene reserve * bedragen x 1€

Totaal baten		Streefwaarde Algemene reserve	
Van	**Tot**	**Minimum**	**Maximum**
0	4.999.999	150.000	300.000
5.000.000	9.999.999	300.000	600.000
10.000.000	19.999.999	600.000	1.200.000
20.000.000	29.999.999	1.200.000	1.500.000
30.000.000	39.999.999	1.500.000	2.000.000
40.000.000	59.999.999	2.000.000	2.400.000
60.000.000	79.999.999	2.400.000	3.200.000
80.000.000	99.999.999	3.200.000	4.000.000

Op basis van deze staffel en de begrote baten in deze begroting (te weten ruim € 22 mln.), bedraagt het voor de ODZOB minimaal na te streven niveau van de algemene reserve voor de ODZOB € 1,2 mln. en het maximum € 1,5 mln.

De algemene reserve bedraagt ultimo 2020 ruim € 1,7 mln. maar daalt per ultimo 2021 naar een net boven de € 1,2 mln. Daarmee is de omvang van de algemene reserve weliswaar in overeenstemming met de regionale richtlijn, maar is deze onvoldoende groot om gekwantificeerde risico’s af te kunnen dekken.

3.5.2.3 Risicomanagement

Risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen.

Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- welke risico’s gedragen kunnen worden?
- welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- welke middelen moeten, ter afdekking van risico’s, gereserveerd worden?

de wijze waarop met risico’s wordt omgegaan kent de volgende alternatieven:

- vermijden (bijvoorbeeld: stoppen met bepaalde activiteiten);
- beheersen (bijvoorbeeld: maatregelen treffen door processen, procedures of organisatiecultuur aan te passen);
- overdragen (bijvoorbeeld: verzekering afsluiten of activiteit uitbesteden);
- accepteren.

Verzekerde risico's
De ODZOB heeft een aantal risico's overgedragen door de volgende verzekeringen af te sluiten:

- aansprakelijkheid bedrijven (Dekking voor Personen- en zaakschade voor een bedrag van maximaal € 5 mln. per aanspraak, gelimiteerd tot € 10 mln. per verzekeringsjaar. Dekking vermogensschade maximaal € 5 mln. per aanspraak, gelimiteerd tot € 10 mln. per verzekeringsjaar;
- goed werkgeverschap (dekking € 2,5 mln. per aanspraak);
- rechtsbijstandstand;
- computer- en elektronicaverzekering;
- inboedelverzekering (inclusief huurdersbelang);
- reconstructie administratie;
- zakenreisverzekering;
- autoverzekering.

Risico's
Het management van de ODZOB inventariseert jaarlijks de risico's waaraan de ODZOB is blootgesteld. De uitkomsten van deze inventarisatie zijn opgenomen in bijlage 3. In deze tabel zijn alle risico's opgenomen die niet binnen de normale bedrijfsvoering opgelost kunnen worden. Dit betreft alle risico's met een score ≥ 6 en deze kennen een verwachtingswaarde van € 1,8 mln. (de risico's met een score < 6 komen daarnaast uit op een totale verwachtingswaarde van ruim € 0,4 mln.)

Opgemerkt dient te worden dat de tabel inzicht geeft in de verwachtingswaarde van de risico's. Wanneer een risico zich daadwerkelijk voordoet zal het effect groter zijn dan de verwachtingswaarde.

Een belangrijk risico betreft de mogelijkheid dat deelnemers gaan bezuinigen en dat dit leidt tot minder opbrengsten bij de ODZOB. Dit is voor onze deelnemers zelf te beïnvloeden. Dit specifieke risico kent een verwachtingswaarde van € 0,1 mln. De totale verwachtingswaarde komt, na correctie voor bovenstaand risico, uit op € 1,7 mln. Hier tegenover staat ultimo 2020 een algemene reserve van ruim € 1,7 mln.

De verwachte omvang van de algemene reserve ultimo 2021 bedraagt € 1,2 mln. Hierbij is de aanname gedaan dat de eerder geraamde onttrekkingen uit de algemene reserve ten behoeve van het programma Omgevingswet en de implementatie van het nieuwe VTH-systeem volledig (maar met een jaar vertraging) plaatsvinden.

3.5.2.4 Kengetallen

Volgens het BBV dient de ODZOB in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kengetallen op te nemen. Om deze kengetallen te kunnen bepalen is een geprognotiseerde balans opgesteld. Deze is opgenomen onder paragraaf 4.5.2 "Geprognotiseerde begin- en eindbalans". De kengetallen en bijbehorende beoordeling volgen onderstaand:

Kengetallen

	Realisatie 2020	Raming 2021	Begroting 2022	Mjr 2023	Mjr 2024	Mjr 2025
Netto schuldquote	-7,2%	-4,8%	-4,3%	-4,9%	-5,5%	-4,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-7,2%	-4,8%	-4,3%	-4,9%	-5,5%	-4,8%
Solvabiliteitsratio	34,9%	30,2%	30,9%	31,7%	32,5%	33,4%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote
Netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de ODZOB ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een negatief percentage geeft aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld maar een positief saldo.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Aangezien de ODZOB geen verstrekte leningen heeft, is dit kengetal gelijk aan de ongecorrigeerde versie.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODZOB in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van de ODZOB bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de ODZOB heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Het percentage bedraagt op basis van de begroting nul.

Grondexploitatie
Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Bij de ODZOB is geen sprake van grondexploitatie en daarmee is dit kengetal niet van toepassing.

Belasting capaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Het kengetal voor belasting capaciteit is voor de ODZOB niet van toepassing.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.
De kengetallen van de ODZOB zijn in lijn met de positie van de ODZOB als gemeenschappelijke regeling. De organisatie heeft in de eerste jaren van haar bestaan een beperkt eigen vermogen opgebouwd en is gedeeltelijk gefinancierd met vreemd vermogen. Dit komt tot uiting in de solvabiliteitsratio. Voor de toekomst wordt de uitkomst van de solvabiliteitsratio voor een belangrijk deel bepaald door het beleid ten aanzien van de opbouw van de algemene reserve. Door de algemene reserve te maximeren en de bestemmingsreserves te reguleren is indirect besloten om niet te sturen op de solvabiliteit.

De structurele exploitatieruimte is een ratio die voor de ODZOB slechts beperkte informatiewaarde heeft. Dit vanwege het feit dat met de vaststelling van de DVO (dienstverleningsovereenkomst) de mogelijkheden voor deelnemers om hun verzoektaken plotseling substantieel te verlagen sterk is ingeperkt. Verder zal in de begroting steeds gewerkt moeten worden met een kostendekkend tarief, waardoor de kosten en baten in principe structureel in evenwicht zijn. Hiermee is de informatiewaarde van het genoemde kengetal (structurele exploitatieruimte) in feite beperkt.

3.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De activa bestaan voornamelijk uit kantoorinvesteringen zoals inventaris, computers, software e.d. Onderhoud van software en hardware is opgenomen in de normale exploitatiebegroting. De omvang en samenstelling van de activa is van dien aard dat verder geen invulling aan deze paragraaf wordt gegeven.

3.5.4 Financiering

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen en uitgangspunten gepresenteerd met betrekking tot kasgeldlimiet, rente, geldleningen en beleid ten aanzien van treasury.

3.5.4.1 Rentevisie

Gezien de geringe invloed van de renteontwikkeling op de begroting van de ODZOB is geen lange termijn rentevisie opgenomen.

3.5.4.2 Rentetoerekening

In het BBV is opgenomen dat de paragraaf financiering van de begroting en de jaarstukken inzicht moet geven in:

- de rentelasten;
- het renteresultaat;
- de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Om dit inzicht te verschaffen is onderstaand schema hier opgenomen:

In dit schema is de aan de taakvelden toegerekende rente in mindering gebracht op de externe rentelasten die drukken op het taakveld Treasury.

Aangezien er geen rentebaten voorzien worden, resulteert dit in een renteresultaat van nul.

De aan taakvelden toe te rekenen rente wordt geheel aan het taakveld overhead toegerekend. Dit als gevolg van het feit dat vrijwel alle activa van de ODZOB volgens de definitie van het BBV gerelateerd zijn aan het taakveld overhead.

Renteschema * bedragen x 1€

a	De externe rentelast over de korte en lange financiering		1.000
b	De externe baten (idem)		0
	Saldo rentelasten en rentebaten		1.000
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.000
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over vreemd vermogen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.000
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-1.000
f	Renteresultaat op taakveld Treasury		0

3.5.4.3 Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlottende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens een boekjaar.

Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het begrotingstotaal. Het saldo van vlottende schulden en vlottende middelen wordt afgezet tegen het begrotingstotaal. Dit betekent voor de ODZOB dat het saldo in 2022 maximaal € 1,86 mln. mag bedragen. Uit onderstaande tabel blijkt dat de ODZOB binnen deze norm blijft.

Kasgeldlimiet * bedragen x 1 €

Omschrijving	ultimo 2020	ultimo 2021	ultimo 2022
1 Vlottende schuld			
- opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-
- schuld in rekening-courant	-	-	-
- door derden gestorte gelden < 1 jaar	-	-	-
- overige schulden / overlopende passiva	834.133	834.133	834.133
- overlopende passiva	3.688.652	3.538.652	3.388.652
Totaal	4.522.785	4.372.785	4.222.785
2 Vlottende middelen			
- contante gelden in kas	-	-	-
- tegoeden rekening courant	2.640.874	2.043.306	1.769.489
- overige uitstaande tegoeden < 1 jaar	1.775.710	1.775.710	1.775.710
- overlopende activa	1.751.555	1.648.530	1.648.530
Totaal	6.168.139	5.467.546	5.193.729
3 Toets kasgeldlimiet			
3.1 Totaal netto vlottende schuld (1 -/- 2)	-1.645.354	-1.094.762	-970.944
3.2 Toegestane kasgeldlimiet	1.766.596	1.853.587	1.859.664
Ruimte (3.2 -/- 3.1)	3.411.950	2.948.349	2.830.608
Berekening toegestane kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal	21.543.859	22.604.724	22.678.824
Normpercentage	8,20%	8,20%	8,20%
Norm	1.766.596	1.853.587	1.859.664

3.5.4.4 Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico op vaste schuld heeft de wetgever de renterisiconorm vastgesteld. De renterisiconorm schrijft voor welk deel van de lange termijn leningen (> 1 jaar) maximaal vernieuwd mag worden in een begrotingsjaar. Voor gemeenschappelijke regelingen is dit vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal.

Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt als volgt berekend: de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. Bij de ODZOB is in 2021 geen sprake van herfinanciering.

Zoals uit onderstaande tabel blijkt, blijft de ODZOB ruimschoots binnen deze norm.

Renterisiconorm * bedragen x 1 €

	Variabelen	2022	2023	2024	2025
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	0	0	0	0
3	Renterisico (1+2)	0	0	0	0
4	Renterisiconorm	4.535.765	4.526.276	4.517.548	4.517.548
5a	Ruimte onder risiconorm (4 > 3)	4.535.765	4.526.276	4.517.548	4.517.548
5b	Overschrijding risiconorm (3 > 4)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekening renterisiconorm (4)					
	Begrotingstotaal	22.678.824	22.631.381	22.587.740	22.587.740
	Percentage 20%	4.535.765	4.526.276	4.517.548	4.517.548
	Minimumbedrag conform regeling	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

3.5.4.5 Leningen en kredietfaciliteiten

De ODZOB financiert haar activiteiten voor een belangrijk deel door de werkzaamheden op voorschotbasis te factureren. De ODZOB stuurt voorschotnota's (3 maal per jaar) op basis van het werkprogramma per opdrachtgever. De collectieve taken worden eenmaal per jaar vooraf gefactureerd. Voor verzoektaken buiten het werkprogramma geldt dat deze in de regel maandelijks achteraf worden gefactureerd. Hiervoor dient de ODZOB dus zelf financiering te regelen. De ODZOB heeft daartoe een kredietfaciliteit tot maximaal € 1,8 mln. met een contractduur van één jaar, welke steeds stilzwijgend wordt verlengd.

Hoe de financieringsbehoefte van de ODZOB zich ontwikkelt is enerzijds sterk afhankelijk van de mate waarin de deelnemers hun in opdracht te geven werkzaamheden vooraf in werkprogramma's opgeven. Anderzijds is ook de betaaldiscipline van de deelnemers van invloed op de financieringsbehoefte. Tot op heden heeft de ODZOB nog geen gebruik hoeven maken van de boven genoemde kredietfaciliteit.

3.5.5 Bedrijfsvoering

3.5.5.1 Kwaliteit en ICT

Kwaliteitsvisie

De ODZOB heeft het leveren van kwaliteit hoog geprioriteerd. We willen niet alleen voldoende capaciteit, maar ook voldoende kwaliteit borgen om onze doelen na te kunnen streven. Dit betekent dat we ten minste blijven voldoen aan de VTH-kwaliteitscriteria. Daarnaast schenken we aandacht aan opleiding, goede samenwerking (intern en extern), heldere opdrachtformulering, duidelijke en uniforme processen, volledige en terugvindbare gegevensregistratie en frequente monitoring op deze punten. Wat de ODZOB met kwaliteit wil bereiken wordt geformuleerd in een op te stellen visie. Vanuit deze visie volgen een aantal aandachtsgebieden, waaruit verbetersuggesties voortkomen. Ook in 2022 wordt een aantal punten opgepakt om te zorgen voor continue verbetering van onze werkzaamheden. Het ambitieniveau voor de producten wordt bepaald door de bevoegde gezagen (samen). De ODZOB levert advies over de relatie met de doelen die we voor de leefomgeving nastreven en brengt risico's in kaart. Voor de uitvoerbaarheid moet rekening gehouden worden met uniform en efficiënt werken voor de hele regio.

De kwaliteitsregisseur bewaakt de voortgang en samenhang met andere projecten. Ook wordt er weer een collegiale toets uitgevoerd met andere omgevingsdiensten om van elkaar te leren.

Zaak- en VTH-systeem en DSO
De komst van de Omgevingswet en de implementatie van een nieuw zaak- en VTH-systeem (gekoppeld aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet, DSO) zijn een kans om die kwaliteit (nog) beter in de werkprocessen te verankeren. De nieuwe werkprocessen moeten per 1 januari (bij start Omgevingswet) geïmplementeerd worden. In 2022 zullen we dus voornamelijk zorgen dat de processen onder de nieuwe wet en met het nieuwe zaaksysteem vlot lopen. De ODZOB hoopt dan eveneens een verbeterslag te bereiken in de uitwisseling van informatie (data en documenten) tussen deelnemers en de ODZOB, in zoverre dat het voldoet aan de daarvoor geldende (archief)wetgeving. Voor 2020 en 2021 staat ook gepland om meer uniforme afspraken te maken met onze deelnemers over het gebruik van zaaktypen en mandaten en mogelijk ook over gezamenlijk ICT-beheer. Hiermee kunnen we de processen van de ODZOB in 2022 ook verder vereenvoudigen en efficiënter maken.

Als onderdeel van een efficiëntere aanpak streven we ernaar om in 2022 zelfstandig besluiten te publiceren op overheid.nl. Specifiek voor 2022 geldt verder dat door het uitstel van de Omgevingswet de ODZOB het oude en het nieuwe systeem tijdelijk langs elkaar gebruikt moeten worden.

Regionaal inrichtingenbestand
Het regionaal inrichtingenbestand blijven we actualiseren door gebruik te maken van data-analyses en gevelcontroles. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is geen sprake meer van het begrip inrichting. We spreken van milieubelastende activiteiten. Deze zullen in 2022 als zodanig in onze systemen opgenomen worden. We registreren vanaf dat moment dus activiteiten, waarvan er meerdere binnen één locatie kunnen plaatsvinden.

Jaarrapportages/kwaliteitsmonitoring
In 2019 en 2020 hebben we voor het eerst jaarrapportages opgeleverd en geëvalueerd. Deze zullen integraal onderdeel gaan uitmaken van de BIG-8 en het ROK. De jaarrapportages worden in 2022 verder uitgebreid en verbeterd. Dit doen we door onder andere de interne kwaliteitsmonitoring door te ontwikkelen. De kwaliteitsmonitoring is gericht op drie onderdelen, namelijk:

- processen, toegespitst op doorlooptijden, wel/niet halen van wettelijke termijnen, inhoudelijke afhandeling, werkvoorraad etc.;
- data, toegespitst op de kwaliteit van de gegevens, zoals wel/niet vastgelegd in de locatiedossiers en omgevingsdossiers, die van toepassing zijn bij een inrichting;
- zaakdossiers, toegespitst op met name de vindbaarheid in het zaak- en VTH-systeem en de volledigheid van documenten in een zaak. Bij deze categorie vindt de beoordeling van de kwaliteit mede vanuit de archiefeisen plaats.

Met de invoering van de Omgevingswet en het nieuwe zaaksysteem gaat kwaliteitsmonitoring en de borging van de maatregelen op de informatiehuishouding onlosmakelijk onderdeel uitmaken van het kwaliteitsmanagementsysteem van de ODZOB.

Het nieuwe werken en Informatiebeveiliging
Alle overheidsorganisaties hebben de plicht hun informatiebeveiliging conform de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) in te richten. De ODZOB heeft hier al stappen in gezet (Beleid en uitvoeringsprogramma's, aanwijzen CISO, Calamiteitenplan, etc.). Er moeten nog een aantal stappen gezet worden, voordat de ODZOB conform de BIO 'in control' is. Daarnaast is informatiebeveiliging nooit 'af'.

Kwaadwillenden zitten immers niet stil, en vinden continu manieren uit om de informatievoorziening in gevaar te brengen. Het spreekt voor zich dat de informatiebeveiliging mee moet ontwikkelen met deze zaken en dat de ODZOB daarom in extra beveiligingstools moet gaan investeren.

Ook moeten duidelijke afspraken gemaakt worden op dit gebied met al onze (keten)partners en leveranciers. Zeker daar waar het gaat om uitwisseling of gebruik van elkaars gegevens, dienen hier goede afspraken onder te liggen. Niet alleen op het gebied van privacy, maar zeker ook voor informatiebeveiliging.

Informatie is voor veel organisaties, en zeker ook de ODZOB, één van de belangrijkste fundamenten, zo niet de belangrijkste. Zonder een correcte, veilige en continu beschikbare informatievoorziening komt de bedrijfsvoering van de ODZOB en (mogelijke ook ketenpartners) direct in gevaar. Het zorgdragen voor de informatievoorziening is van vitaal belang maar komt niet gratis. Zo verwachten we dat de ODZOB in de toekomst meer expertise op dit vlak nodig heeft. Vandaar dat de ODZOB ook rekening houdt met hogere kosten voor ICT-architectuur: applicatielandschap, ICT-infrastructuur, de ICT-beheerorganisatie en het data warehouse. Vandaar dat, conform besluitvorming bij de kadernota 2022, er structureel € 100.000 extra is verwerkt in de voorliggende begroting.

Daar waar gezamenlijk optrekken mogelijk is, hetzij met één van de twee andere Brabantse omgevingsdiensten, hetzij met overige gemeenschappelijke regelingen (GGD, VRBZO en MRE), zal dit zeker onderzocht worden (voorbeelden van gebieden waarop al samengewerkt wordt zijn: gezamenlijk anonimiseren van documenten, databeheer en -analyses en (regionale) afspraken over niveau van informatiebeveiliging).

Digi-toegankelijkheid
Het is belangrijk dat iedereen toegang heeft tot overheidsinformatie. Daarom verplicht het 'Besluit digitale toegankelijkheid overheid' overheidsinstanties om inzicht te geven in hun inspanningen om bijvoorbeeld websites en apps toegankelijk te maken voor iedereen. Het besluit verplicht ook om hierover een verklaring af te leggen op de website. Een toegankelijkheidsverklaring laat zien of een organisatie 'in control' is. Dat betekent dat duidelijk is welke digitale informatie en diensten de organisatie aanbiedt, wat de toegankelijkheidsstatus is van ieder digitaal kanaal en welke maatregelen gepland zijn ter verbetering.

De ODZOB wil niet alleen zorgen dat we voldoen aan deze wet- en regelgeving maar wil ook zorgdragen voor een stabiele werkwijze rondom dit thema en dat dit wordt geborgd en verankerd in de organisatie. Voor digitale toegankelijkheid dient daarom structureel budget te worden gereserveerd voor de borging, verankering en (onafhankelijke) toetsing.

Staat van het mandaat
Naar aanleiding van het Arena rapport "De Staat van het Mandaat" heeft het bestuur van de ODZOB opdracht gegeven om de aanbevelingen uit het rapport uit te voeren. Het gaat om de praktische optimalisering van ketenprocessen en om efficiency en besparingsmogelijkheden uit te werken. In 2021 is een groot aantal verbeterpunten uitgewerkt binnen de 3 sporen:

- werkafspraken uniformeren;
- verlaging diversiteit keuzepalet voor de uitvoering van VTH-taken bij ODZOB in opdracht van de deelnemer;
- verbetering van de efficiency van processen binnen de ODZOB en met de deelnemers.

De effecten hiervan zijn in de begroting vertaald in efficiencyvoordeel op de werkprogramma's (1% 2021, 2% 2022). Insteek hierbij is dat op onderdelen in de werkprogramma's minder uren nodig zijn om tot een vergelijkbaar eindproduct te komen.

3.5.5.2 P&O

In het Concernplan ODZOB 2019-2022 zijn twee HR-speerpunten geformuleerd:

- Instroom – doorstroom – uitstroom: Hoe zorgt de ODZOB voor een kwalitatieve en kwantitatieve goede in-, door- en uitstroom van medewerkers zodat het potentieel optimaal kan worden benut?
- Kenniscentrum: Hoe zorgt de ODZOB dat haar deskundigheid integraal aansluit bij de maatschappelijke vraagstukken die aan de orde zijn?

De strategische personeelsplanning vormt als onderdeel van een jaarcyclus de basis voor de verdere invulling van deze twee speerpunten. Hieruit vloeit de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte voort op basis van diverse scenario's passend bij de verschillende teams. Een van de punten waar op ingezet gaat worden is het verder professionaliseren, wat concreet betekent dat er ruimte gemaakt wordt voor strategie en innovatie, maar ook voor een sterkere inbedding van de projectorganisatie alsmede de link naar de deelnemers door accountmanagement een meer prominente rol te laten spelen. Om te komen tot een kennis-/expertisecentrum wordt er ingezet op het ontsluiten van kennis binnen de organisatie zodat kennisoverdracht makkelijk te realiseren is maar ook makkelijk terug te vinden is. Hiertoe zullen we met een leermanagementsysteem gaan werken waarbij we leerpaden kunnen creëren. Op deze manier kunnen we voorzien in de behoeften van de medewerker om verdere ontwikkeling gestalte te geven.

Dit betekent dat praktijk(competentie)gericht leren cruciaal wordt en dat dit aangevuld dient te worden met de noodzakelijke trainingen. Ook zullen we inzetten op train de trainers concepten waarmee we in staat zijn om interne opleidingen/workshops te verankeren in de organisatie. Verder blijven we werken met opleidingstrajecten (zoals VIO) voor schoolverlaters en/of zij-instromers. Dit om groei dan wel verloop het hoofd te kunnen bieden in een krappe arbeidsmarkt. Ook zal er gerichte actie zijn op vitaliteit en duurzame inzetbaarheid passend bij de levensfase van de medewerker.

Gezien de inhoudelijke uitdagingen waar de ODZOB voor staat, is het organisatieontwikkelingstraject van cruciaal belang. Tonen van eigenaarschap, kwaliteits- en omgevingsbewustzijn, nauwere samenwerking tussen specialismen en het optimaal inzetten van de grote variëteit aan talenten van medewerkers zijn ook in 2022 belangrijke speerpunten binnen dit traject. De ontwikkeling naar zelforganiserende teams blijft aandacht vragen van management en medewerkers. Met deze ontwikkeling bereiden we ons voor op een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie.

Gemiddelde bezetting * aantal in fte's

POST	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Dienstverband	170,2	169,2	179,0
Inhuur / payroll	48,8	36,3	25,8
Totaal	219,1	205,4	204,8

3.5.5.3 Facilitair

In 2020 is er veel geïnvesteerd in het kantoorgebouw. Onder meer het klimaatsysteem is aangepast en luchtzijdig ingeregeld. Dit was zeker door Covid-19 van essentieel belang voor de gezondheid van onze medewerkers. In 2021 wordt onderzocht of de klimaatinstallatie ook waterzijdig ingeregeld moet worden

in 2022, om ervoor te zorgen dat door alle radiatoren precies de hoeveelheid water stroomt, die nodig is om de ruimte te verwarmen. Verder zullen er in het kader van het CO_2-reductie plan sensoren geplaatst worden op de lijn(gang)verlichting, zodat ook deze verlichting uitschakelt bij voldoende lichtopbrengst.

Verder zal in 2021 het thuiswerkbeleid vastgesteld worden. Vooralsnog is niet te voorzien wat voor impact dit heeft op de facilitaire dienstverlening in 2022. De inrichting van het kantoor maar ook de thuiswerkplek en de volume contracten zullen hierop afgestemd dienen te worden. Dit wordt nog onderzocht.

De mantelovereenkomst voor de leaseauto's loopt in 2022 af. Omdat de ODZOB samenwerking met partners belangrijk vindt en de dienstauto's efficiënter wil inzetten, wordt hiervoor een samenwerking aangegaan met de gemeente Eindhoven, die in 2020 is gestart met een pilot 'deelauto vervoer".

3.5.6 Verbonden partijen

Visie op en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen
Het begrip verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin een provincie, gemeente of gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk en financieel belang heeft.

De ODZOB neemt vanaf 1 januari 2018 deel in de Stichting Bizob. Aangezien de ODZOB zowel een bestuurlijk belang (niet via deelname in het bestuur, maar via vertegenwoordiging in de Vergadering van Aangeslotenen) als een financieel belang heeft, is Bizob als verbonden partij opgenomen.

De ODZOB heeft op dit moment geen voornemens om deel te gaan nemen in andere partijen.

Noot: deze gegevens moeten nog geactualiseerd worden

Informatie betreffende verbonden partij Bizob

Wijze waarop de ODZOB een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat er mee gediend wordt
De ODZOB heeft een bestuurlijk belang in Bizob door vertegenwoordiging in het overleg van aangeslotenen. Het financiële belang van de ODZOB bestaat niet uit de niet terugvorderbare inleg maar bestaat uit een afnameverplichting van een aantal dagdelen waarvoor de ODZOB een financiële vergoeding dient te verstrekken. Deze afname kan jaarlijks maximaal met 15% verlaagd worden. Als het bestuur van Bizob voorziet dat niet aan de opeisbare verplichtingen voldaan kan worden, zal het bestuur een plan opstellen en presenteren aan de vergadering van aangeslotenen. Bij een tekort (niet zijnde de situatie zoals voorgaand beschreven) kan het bestuur besluiten de dagvergoeding met terugwerkende kracht te verhogen.
Het belang dat de ODZOB in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar
De ODZOB heeft zich gecommitteerd aan een afnameverplichting van 126 dagen per jaar. Dit betekent een bijdrage van de ODZOB van ongeveer € 76.000,-. Eens per twee kalenderjaren kan een verzoek tot wijziging van het aantal af te nemen dagen worden ingediend. Er zijn op het moment van opstellen van deze begroting geen voornemens of aanleiding en om de afnameverplichting aan te passen.
De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar
Deze gegevens waren niet beschikbaar bij het opstellen van deze begroting.
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar bedraagt volgens de meerjarenraming uit de begroting 2020 voor het jaar 2021 € 1.940,-
De verwachte omvang van het financiële resultaat in het begrotingsjaar bedraagt volgens de meerjarenraming uit de begroting 2020 voor het jaar 2021 € 1.940,-
De eventuele risico's als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b van de verbonden partij voor de financiële positie van de ODZOB
Deze eventuele risico's hebben betrekking op de mogelijke aanpassing van de tarieven zoals onder a) beschreven. Indien sprake is van een tekort moet het bestuur van Bizob een plan van aanpak presenteren aan de Vergadering van

Aangeslotenen. Het tekort komt zo veel als mogelijk voor rekening van de reserve. Daarnaast kan het bestuur de aangeslotenen verzoeken om de dagvergoeding met terugwerkende kracht te verhogen (maar niet verplichten o.g.v. regelgeving omtrent stichtingen. Bij blijvend tekort zal dit leiden tot het faillissement van Bizob).

3.5.7 Grondbeleid

De paragraaf grondbeleid is niet van toepassing op de ODZOB.

4 Financiële begroting

4.1 Overzicht van baten en lasten en toelichting

4.1.1 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

* bedragen x 1€

	Realisatie 2020			Begroting 2021			Begroting 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma									
Programma Dienstverlening	21.560.002	15.150.433	6.409.568	21.300.803	14.971.487	6.329.316	21.300.803	14.874.759	6.426.044
Deelprogramma Opdrachten	21.560.002	15.150.433	6.409.568	21.300.803	14.971.487	6.329.316	21.300.803	14.874.759	6.426.044
- Basistaken [1)]	*7.907.277*	*5.547.514*	*2.359.763*	*7.126.462*	*5.008.907*	*2.117.555*	*6.987.200*	*4.879.296*	*2.107.904*
- Verzoektaken [2)]	*13.652.724*	*9.602.919*	*4.049.805*	*14.174.341*	*9.962.580*	*4.211.761*	*14.313.603*	*9.995.463*	*4.318.140*
Programma Collectieve taken	1.204.965	1.022.035	182.930	1.253.921	988.212	265.709	1.328.021	1.061.540	266.481
Totaal Programma's	22.764.967	16.172.469	6.592.498	22.554.724	15.959.699	6.595.025	22.628.824	15.936.299	6.692.525
Algemene dekkingsmiddelen	64.578	0	64.578	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000
Overhead	0	6.654.891	-6.654.891	0	6.555.025	-6.555.025	0	6.732.525	-6.732.525
Heffing VPB	0	2.185	-2.185	0	15.000	-15.000	0	10.000	-10.000
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	75.000	-75.000	0	0	0
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	22.829.545	22.829.545	0	22.604.724	22.604.724	0	22.678.824	22.678.824	0
Toevoeging en ontrekking reserves									
Mutatie reserves	0	-354.143	354.143	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	-354.143	354.143	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	22.829.545	22.475.402	354.143	22.604.724	22.604.724	0	22.678.824	22.678.824	0

[1)] De gerealiseerde baten 2020 zijn incl. € 24.318, - aan in rekening gebrachte externe projectkosten.

[2)] De gerealiseerde baten 2020 zijn incl. € 772.938, - aan in rekening gebrachte externe projectkosten.

4.1.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

In het overzicht van baten en lasten zijn de baten en lasten per programma weergegeven. Ook de algemene dekkingsmiddelen, overhead, heffing Vpb en onvoorzien zijn in dit overzicht opgenomen. Het overzicht resulteert in een saldo van baten en lasten vóór bestemming en na onttrekking c.q. toevoeging reserves, een saldo na bestemming. Beiden worden geraamd op nul.

Onderstaand worden als eerste de algemene gronden toegelicht waarop de ramingen zijn gebaseerd. Vervolgens wordt per programma een toelichting gegeven. Indien zich aanmerkelijke verschillen voordoen tussen de verschillende boek- en begrotingsjaren, dan zullen de oorzaken hiervan nader worden toegelicht. Programma Dienstverlening wordt nader toegelicht aan de hand van de onderliggende programmadelen.

4.1.2.1 Toelichting op algemene gronden waarop ramingen zijn gebaseerd

Algemeen

Baten bestaan uit de vergoeding die opdrachtgevers betalen voor de activiteiten die de ODZOB voor hen uitvoert. Deze activiteiten worden in de vorm van producten en diensten in opdracht gegeven aan de ODZOB. De baten worden geraamd door het geraamde aantal te realiseren uren te calculeren tegen de geldende product-uurtarieven.

In de begroting worden de lasten op dezelfde wijze bepaald. Conform het BBV worden de lasten echter berekend exclusief de component voor overheadkosten in het tarief. Dit verklaart de saldi tussen baten en lasten die ontstaat in de diverse (deel)programma's.

Uitgangspunten volgens Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4 regionale GR-en

De 4 regionale GR-en hebben een beleidsnotitie kaders P&C documenten opgesteld welke door de besturen van de 4 GR-en is onderschreven. In deze notitie staan een aantal uitgangspunten t.a.v. raming van baten en lasten. Voor de ODZOB betekent dit in beginsel dat het budget voor de collectieve taken wordt geïndexeerd ten opzichte van de begroting 2021. Dit gebeurt op basis van de index voor "Loonvoet sector overheid" en de "Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc)", zoals gepubliceerd in de macro economische verkenningen in najaar 2020; betrekking hebbend op het jaar 2022.

Voor de ODZOB geldt de volgende weging tussen de loon- en prijsindexatie:

Indexering programma Collectieve taken

	index	gewicht	gewogen
Lonen	1,5	82%	1,2
Prijzen	1,5	18%	0,3
Totaal		100%	1,5

De overige opdrachten worden per uur afgerekend op basis van het uurtarief dat mede bepaald wordt door de ontwikkeling van de lasten en de omvang van de taken. De lastenkant van de begroting wordt aangepast aan de reële ramingen.

Deze uitgangspunten zijn, zoals uit onderstaande blijkt, in deze begroting toegepast.

Productencatalogus en productprijzen
In een productencatalogus zijn de door de ODZOB te leveren producten en diensten omschreven. Voor elk van deze producten en diensten is bepaald welke mix van input van deskundigheid vereist is voor de realisatie hiervan. Op basis van deze mix en de bijbehorende tarieven van de medewerkers die deze deskundigheid bezitten is per product of dienst een uurtarief vastgesteld. De uurtarieven zijn all-in (personeel, personele overhead en overige exploitatiekosten). In de begroting wordt het gemiddelde van de in rekening te brengen uurtarieven bepaald. De catalogus tarieven worden hiervan afgeleid.
In de realisatie wordt gemonitord of het werkelijk gerealiseerde gemiddelde overeenstemt met het geprognotiseerde gemiddelde.

Werkprogramma's als basis
In het werkprogramma bepalen de opdrachtgevers de aan de ODZOB op basis van facturering toekomende middelen. In het werkprogramma geeft een opdrachtgever aan welke producten en diensten worden afgenomen van de ODZOB. Daarnaast wordt de geplande opdrachtverlening per product of productcategorie geraamd. De raming in deze begroting is gebaseerd op de werkprogramma's van 2021, gecorrigeerd voor de tariefswijziging zoals onderstaand toegelicht.

Tevens is er rekening gehouden met de invloed van de verdere implementatie van de Omgevingswet (in totaal € 0,4 mln.), de invloed van de verdere invoering van het Regionaal Operationeel Kader (i.v.m. gefaseerde invoer van ROK TH) én eventuele incidentele posten. De verwachte baten gerelateerd aan opdrachten van deelnemers buiten de werkprogramma's om zijn gebaseerd op de realisatie in voorgaande jaren en de verwachte invloed van de verwachte ontwikkelingen waar de ODZOB en de deelnemers in de komende jaren mee geconfronteerd worden. Daarmee lijkt de raming van baten voor begroting 2022 realistisch en haalbaar.

Vaststellen tarieven

Uit de exploitatiebegroting zijn gemiddelde kosten per fte en gemiddelde uurtarieven af te leiden.

De tariefontwikkeling ten opzichte van 2021 is, conform besluitvorming bij de kadernota 2022, nihil. Dit is als volgt gerealiseerd:

- verkooptarief begroting 2021 € 100,30
- stijging van loon- en inhuurkosten per declarabel uur 1,5% € 1,80
- ombuigingsmaatregelen - € 1,80

Verkooptarief begroting 2022 € 100,30

De tariefopbouw is hieronder weergegeven.

Berekening gemiddelde uurtarieven * bedragen x 1€

	Direct	Overhead	Totaal
Lasten exclusief onvoorzien[1)]	15.936.299	6.732.525	22.668.824
Onvoorzien	0	0	0
Vennootschapsbelasting	10.000	0	10.000
Totaal lasten	*15.946.299*	*6.732.525*	*22.678.824*
-/- Waarvan gedekt uit externe programmakosten	444.700	0	444.700
-/- Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000
Kosten 2022 na dekking uit programmakosten en algemene dekkingsmiddelen	*15.451.599*	*6.732.525*	*22.184.124*
Aantal declarabele uren[2)]	221.187	221.187	221.187
Gemiddeld uurtarief	69,9	30,4	100,3

[1)] Zie bijlage 2 "Overzicht baten en exploitatielasten" voor een nadere onderbouwing van de lasten;

[2)] Aantal directe fte's (163,84 fte) x aantal declarabele uren per directe fte (1.350 uur);

4.1.2.2 Toelichting op programma's

Programma dienstverlening

De baten en lasten van het Programma Dienstverlening bedragen in 2022 € 21,30 mln. resp. € 14,86 mln. Het verschil tussen baten en lasten wordt vrijwel geheel veroorzaakt doordat de baten tegen integraal tarief worden berekend (het tarief waartegen de opdrachten worden verrekend met de opdrachtgevers) en de lasten bepaald worden exclusief de kosten van overhead.

Het programma dienstverlening bestaat uit basis- en verzoektaken die de ODZOB, al dan niet op basis van werkprogramma's, uitvoert voor deelnemers en niet deelnemers.

De raming van het programma dienstsverlening is gebaseerd op de werkprogramma's van 2021 waarbij rekening is gehouden met tijdelijke onderdelen uit deze werkprogramma's en de maatregelen in het kader van "staat van het mandaat". Het opdrachtvolume buiten de werkprogramma's is geraamd op basis van de meest recente inzichten.

Voor 2022 resulteert dit in een totaal voor de baten voor programma dienstverlening van € 21,30 mln. Dit sluit op totaalniveau aan op de baten uit begroting 2021 en is als volgt opgebouwd:

Afname basistaken *€ 0,14 mln.*

Deze daling wordt veroorzaakt door de efficiencymaatregelen als gevolg van het project "staat van het mandaat".

Toename verzoektaken *€ 0,14 mln.*

Deze stijging wordt veroorzaakt door enerzijds een volumedaling als gevolg van "staat van het mandaat" en anderzijds een stijging in het opdrachtvolume buiten de werkprogramma's.

Er spelen nog diverse ontwikkelingen en onzekerheden die van invloed zullen zijn op de uitvoering in 2022. Zo is de uiteindelijke impact van de Omgevingswet op de opdrachtverlening nog niet bekend.

Daarnaast zijn de gevolgen van de overdracht van het bevoegd gezag van bodemtaken van provincie naar gemeenten is nog niet helder. Daarnaast hebben de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen die op 1 januari 2022 in werking treedt, het ROK-vergunningen en Transitie veehouderij ongetwijfeld invloed op de opdrachtverlening in 2022. Het is de verwachting en aanname dat de invloeden van genoemde ontwikkelingen qua orde van grootte elkaar compenseren in 2022. Mocht dat niet zo zijn dan zal dit tot uiting komen in de door de deelnemers in te dienen werkprogramma's.

Programma Collectieve taken
De baten van het programma Collectieve Taken bedragen € 1,33 mln. en de lasten € 1,06 mln. Anders dan in het verleden gebruikelijk was, is de raming voor dit programma in materiele zin niet geïndexeerd. Dit is een rechtstreeks gevolg van het AB-besluit betreffende de vaststelling van de kadernota 2022.

Besluitvorming in het najaar van 2020 door het Algemeen Bestuur inzake SSiB leidt tot verhoging van zowel de baten als de lasten in dit programma. Hierbij gaat het om een bedrag van € 0,07 mln.

In lijn met bovenstaande besluitvorming is in de presentatie van de deelnemersbijdragen een onderscheid gemaakt tussen de bijdragen aan SSiB en die aan de overige werkzaamheden in het Collectief Programma.

Voor de inhoudelijke toelichting van dit programma wordt verwezen naar paragraaf 3.3.2.

Algemene dekkingsmiddelen
De algemene dekkingsmiddelen bestaan bij de ODZOB uit doorbelaste kosten. De baten betreft de doorbelasting van garantielonen aan de latende partijen. Voor 2021 betreft dat uitsluitend de doorbelasting aan enkele deelnemers (Eindhoven, Laarbeek en Provincie Noord-Brabant).

Overhead
Volgens de BBV-richtlijnen dienen de kosten van overhead niet in de primaire programma's verantwoord te worden, maar als apart programma gepresenteerd te worden.

In paragraaf 3.3.4. is weergegeven welke kosten/activiteiten onder de definitie overhead vallen. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de totale exploitatie kosten. Daarbij is een onderscheid gemaakt naar kosten die toegerekend worden aan de overhead en naar kosten die toegerekend worden aan de overige programma's.

De kosten van overhead stijgen, zoals uit de tabel op in paragraaf 4.1.1. is af te leiden, met 3%. De totale lasten stijgen echter maar nauwelijks (namelijk: met 0,3 %). Dit wordt voornamelijk verklaard doordat in 2022 de post onvoorzien (in 2021: €75.000) is geschrapt. Dit is een van de doorgevoerde maatregelen om de gevraagde nul-lijn in de tariefontwikkeling te realiseren.

Heffing Vpb
Voor toelichting op de regel Heffing Vpb, zie paragraaf 3.3.5. De ODZOB heeft een gering bedrag geraamd voor te betalen vennootschapsbelasting over activiteiten die als ondernemer kwalificeren en niet voor vrijstelling in aanmerking komen. Dit bedrag is, ten opzichte van 2021, met €5.000 afgenomen.

Bedrag onvoorzien
De begroting 2022 beschikt niet meer over een post onvoorzien. Dit is een van de maatregelen die is genomen om de bestuurlijk vastgestelde nul-lijn in de tariefontwikkeling te realiseren. Hiertoe is overgegaan omdat de afgelopen jaren zelden gebruik werd gemaakt van een beroep op deze post.

Mutaties reserves
In de begroting 2022 worden geen mutaties in de reserves verwacht.

4.2 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

Niet van toepassing.

4.3 Overzicht van beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Niet van toepassing.

4.4 Toelichting op exploitatielasten

In paragraaf 4.1 zijn de lasten per programma opgenomen en toegelicht. Voor een beter inzicht in de kosten van de ODZOB zijn in deze paragraaf de kosten per kostensoort toegelicht.

4.4.1 Gehanteerde uitgangspunten

In het onderstaande overzicht zijn de exploitatiekosten opgenomen. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- alle bedragen zijn exclusief btw.
- de bedragen zijn gebaseerd op prijspeil 2022. Conform de uitgangspunten van de kadernota zijn de kostenramingen gebaseerd op de meest recente inzichten omtrent de kostenontwikkeling. Daarbij zijn de realisatiecijfers van 2020 als basis gebruikt.

Conform BBV-voorschriften zijn de exploitatielasten gesplitst in overheadkosten en kosten die toegerekend worden aan de overige programma's.

4.4.2 Kostenoverzicht per kostensoort en programma

In onderstaand overzicht zijn de diverse kosten naar kostensoort en programma weergegeven:

Lasten naar kostensoort en programma * bedragen x 1€

POST	Programma Dienstverlening	Programma Collectieve Taken	Overhead	Totaal
Personeel	14.625.650	606.510	4.685.965	19.918.124
Uitbesteding	0	0	155.000	155.000
Kapitaallasten	0	0	320.000	320.000
Organisatiekosten	249.110	10.330	1.571.560	1.831.000
TOTAAL LASTEN (vóór programmakosten)	14.874.759	616.840	6.732.525	22.224.124
Externe programmakosten	0	444.700	0	444.700
TOTAAL LASTEN	14.874.759	1.061.540	6.732.525	22.668.824

Personeel
De post personeel bestaat uit vijf onderdelen: Salarissen, opleidingen, reis- en verblijfskosten, overige personeelskosten en inhuur. Voor een belangrijk deel wordt deze post bepaald door de formatie. Daarom wordt deze onderstaand kort toegelicht.

Formatie
De formatie van de ODZOB is gebaseerd op de bezetting die benodigd is voor de realisatie van de geraamde omzet. Aan de hand van deze baten is het benodigde aantal uren vastgesteld. Deze uren zijn op basis van de nieuwe norm van 1.350 declarabele uren per fte omgerekend naar de benodigde fte's in het primaire proces.

De verhoging van de declarabiliteitsnorm van 1.340 naar 1.350 uren per fte is één van de maatregelen die genomen is om de nul-lijn in de tariefontwikkeling van 2022 ten opzichte van 2021 te realiseren. Deze nieuwe norm sluit aan bij die van de andere Brabantse omgevingsdiensten en is daar de afgelopen jaren ook haalbaar gebleken.

Bij de berekening van de declarabele uren is gerekend met een verwacht ziektepercentage van 4,5%. Daarnaast is de bezetting gebaseerd op de benodigde fte's voor overhead.

De formatie voor overhead is normatief 20% van de totale formatie. Deze formatie voor 2022 ligt in lijn met die van 2021 en is als volgt opgebouwd:

Gemiddelde bezetting * aantal in fte's

POST	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Dienstverband	170,2	169,2	179,0
Inhuur / payroll	48,8	36,3	25,8
Totaal	219,1	205,4	204,8

De flexibele schil van de ODZOB komt uit op circa 13% van de totale bezetting. Dit percentage is lager dan de afgelopen jaren het geval was. Hier tegenover staat een hoger aandeel van het vast personeel.

Onderstaand volgt een beknopte toelichting op deze samenstellende delen.

Salarissen
De post salarissen bedraagt € 16,33 mln. en is € 1,02 mln. hoger dan begroot in 2021. De toename van circa 10 fte met een vast dienstverband en de salariskostenstijging als gevolg van toegekende periodieken, cao-ontwikkeling en veranderde mix van personeelsleden zorgen in totaal voor deze stijging. Er is nog geen rekening gehouden met de door het ABP gemelde mogelijke stijging van pensioenpremies in 2022.

Opleidingen
Voor de post opleidingskosten is circa 2% van de loonsom aangehouden.

Reis- en verblijfkosten
Reiskosten bestaan uit kosten woon-werkverkeer en dienstreizen. Voor deze kosten is een raming opgesteld op basis van de ervaringscijfers over 2019. De realisatie in 2020 geeft, als gevolg van de Corona-pandemie een vertekend beeld. Het ligt in de lijn der verwachting dat er een structurele verschuiving van werken op kantoor naar thuiswerken zal plaatsvinden. Dit zal leiden tot een verschuiving in kosten. Daarom wordt de raming uit de begroting 2021 (€ 377.000) vooralsnog niet bijgesteld.

Overige personeelskosten
Onder overige personeelskosten zijn onder andere de volgende posten opgenomen: Arbo, collectieve ongevallenverzekering, personeelsbijeenkomsten en flexibel belonen. Op basis van de realisatiecijfers van 2020 en de geschatte ontwikkeling van de fte-aantallen is de raming voor 2022 gemaakt. Het budget voor 2022 is neerwaarts bijgesteld om invulling te geven aan het niet laten stijgen van het uurtarief in 2022 ten opzichte van 2021. Dit betreft werving, selectie en outplacement. Het budget voor 2022 is circa € 280.000.

Inhuur
Onder de post inhuur van €2,6 mln. zijn de kosten opgenomen voor de geraamde inhuur van 26 fte. De daling van deze post wordt veroorzaakt doordat er minder inhuur voorzien wordt dan in 2021. Daarbij is rekening gehouden met een beperkte stijging van de inhuurtarieven.

Uitbesteding
Deze post heeft betrekking op extern onderzoek en advies op het gebied van personele en juridische aangelegenheden, inkoop, communicatie en het uitvoeren van kwaliteitsonderzoek. Tevens zijn de kosten van de accountant hier voorzien. Op basis van de meest recente inzichten is deze post iets lager van vorig jaar en is nu geraamd op € 155.000.

Kapitaallasten
Deze post bestaat uit twee componenten: afschrijvingen en rente. Omdat niet alle activa die afgeschreven zijn ook daadwerkelijk onmiddellijk vervangen hoeven te worden wordt post afschrijvingen in begroting 2022 wat lager geraamd dan in voorgaande jaren. De laatste jaren is er een trend waarneembaar waarbij er minder tot aanschaf van kapitaalgoederen wordt overgegaan. In plaats daarvan is er meer sprake van huur- of leasecontracten. De kapitaallasten zijn lager dan in 2021 en worden geraamd op € 320.000.

Hoewel de ODZOB geen leningen meer heeft, zijn er toch in zeer beperkte mate rentekosten geraamd voor 2022. Dit in verband met een mogelijk beroep dat de ODZOB voor het opvangen van pieken in de financieringsbehoefte moet doen op het rekening courant krediet dat de ODZOB heeft bij de BNG.

Organisatiekosten
Deze kosten hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

- telefonie;
- kopiëren/printen;
- ICT helpdesk;
- automatisering/licenties/onderhoud;
- kantoorbenodigdheden/porto/drukwerk;
- verzekeringen;
- leaseauto's;
- catering/restauratieve voorzieningen;
- huur gebouw;
- servicekosten gebouw: schoonmaak/beveiliging/onderhoud;
- uitbesteding salarisadministratie.

De totale post is geraamd op basis van de realisatiecijfers 2020, rekening houdend met de laatste inzichten voor een aantal kostensoorten. De organisatiekosten komen € 166.000 hoger uit dan in de begroting 2021. De grootste stijging wordt veroorzaakt door hogere kosten die voortvloeien uit de hedendaagse eisen voor onze ICT-architectuur (structureel € 100.000 extra). Daarnaast spelen er nog diverse andere ontwikkelingen, zoal het gebruikmaken van GlobeSpotter en de jaarlijks terugkerende stijgingen van licentiekosten en dergelijke.

Externe project en programmakosten
De in de begroting opgenomen externe kosten voor de programmadelen betreffen uitsluitend de externe kosten opgenomen voor het programma collectieve taken. Besluitvorming over de voortzetting van de deelname aan SSiB leiden tot een hoger bedrag, te weten € 0,44 mln. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

• Bijdrage aan SSiB	€ 322.200
• Bijdrage Brabantbrede meldkamer	€ 60.000
• Contractmanagement meetnet	€ 55.000
• Diversen	€ 7.500

De overige externe programmakosten die in de realisatie op deze post verantwoord zullen worden, betreffen kosten die één op één doorbelast worden aan de opdrachtgevers en daarmee voor de ODZOB budget-neutraal zijn.

Daarom worden deze kosten niet in de begroting opgenomen, maar zullen ze in werkelijkheid wel voorkomen.

4.5 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

Volgens artikel 20 van het BBV provincies en gemeenten dient in de begroting een uiteenzetting van de financiële positie voorzien van toelichting opgenomen te worden. Deze is in de onderhavige paragraaf uiteengezet.

4.5.1 Raming begrotingsjaar

Volgens het in de vorige paragraaf aangehaalde artikel dient de uiteenzetting van de financiële positie o.a. een raming van de financiële gevolgen van het bestaande en nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen te bevatten. De financiële gevolgen voor de baten en lasten zijn weergegeven in paragraaf 3.1.

De gevolgen voor de balans zijn weergegeven in paragraaf 3.5.2.

4.5.2 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Onderstaand is de geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming.

(Geprognosticeerde) balans per 31-12 * bedragen x 1 €

ACTIVA	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Materiële vaste activa	**783.744**	**795.789**	**919.154**	**784.025**	**667.782**	**853.390**
Investeringen met een economisch nut	*783.744*	*795.789*	*919.154*	*784.025*	*667.782*	*853.390*
Financiële vaste activa	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal vaste activa	783.744	795.789	919.154	**784.025**	**667.782**	**853.390**
Vlottende activa						
Voorraden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onderhanden werk	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	**4.161.857**	**3.195.479**	**2.922.115**	**2.907.243**	**2.873.486**	**2.537.879**
Vorderingen op openbare lichamen	*1.765.792*	*1.765.792*	*1.765.792*	*1.765.792*	*1.765.792*	*1.765.792*
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;	*2.386.146*	*1.419.769*	*1.146.404*	*1.131.533*	*1.097.776*	*762.168*
Overige vorderingen	*9.919*	*9.919*	*9.919*	*9.919*	*9.919*	*9.919*
Liquide middelen	**254.728**	**254.728**	**254.728**	**254.728**	**254.728**	**254.728**
Banksaldi	*254.728*	*254.728*	*254.728*	*254.728*	*254.728*	*254.728*
Overlopende activa	**1.751.555**	**1.648.530**	**1.648.530**	**1.648.530**	**1.648.530**	**1.648.530**
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:						
- Europese overheidslichamen	*0*					
- het Rijk	*0*					
- overige Nederlandse overheidslichamen	*0*					
Overige nog te ontvangen bedragen	*1.399.528*					
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	*352.027*					
Totaal vlottende activa	6.168.139	5.098.736	4.825.372	4.810.500	4.776.744	4.441.136
TOTAAL ACTIVA	**6.951.883**	**5.894.526**	**5.744.526**	**5.594.526**	**5.444.526**	**5.294.526**

(Geprognosticeerde) balans per 31-12 * bedragen x 1 €

PASSIVA	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vaste passiva						
Eigen vermogen	**2.429.098**	**1.521.741**	**1.521.741**	**1.521.741**	**1.521.741**	**1.521.741**
Algemene reserve	*1.760.414*	*1.207.200*	*1.207.200*	*1.207.200*	*1.207.200*	*1.207.200*
Bestemmingsreserve	*314.541*	*314.541*	*314.541*	*314.541*	*314.541*	*314.541*
Resultaat boekjaar voor bestemming	*354.143*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Voorzieningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Voorziening voor personeelskosten	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Vaste schulden	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Binnenlandse banken en overige financiele instellingen	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal vaste financieringsmiddelen	2.429.098	1.521.741	1.521.741	1.521.741	1.521.741	1.521.741
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	**834.133**	**834.133**	**834.133**	**834.133**	**834.133**	**834.133**
Overige schulden	*834.133*	*834.133*	*834.133*	*834.133*	*834.133*	*834.133*
Overlopende passiva	**3.688.652**	**3.538.652**	**3.388.652**	**3.238.652**	**3.088.652**	**2.938.652**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van	*761.480*					
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	*2.927.172*					
Totaal vlottende passiva	4.522.785	4.372.785	4.222.785	4.072.785	3.922.785	3.772.785
TOTAAL PASSIVA	6.951.883	5.894.526	5.744.526	5.594.526	5.444.526	5.294.526

4.5.3 EMU saldo

In onderstaand overzicht is conform voorschrift het EMU-saldo weergegeven voor jaarrekening 2020, het vorige begrotingsjaar (2021), het begrotingsjaar 2022 alsmede de jaren m.b.t. de meerjarenraming.

EMU-saldo

* bedragen x 1 €

		Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025
+	1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	354.143	0	0	0	0	0
+	2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	330.175	291.563	319.636	335.128	316.243	314.392
+	3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0
-	4. Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	171.291	303.155	443.453	191.177	199.989	472.295
+	5. Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0	0
+	6a. Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
-	6b. Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
-	7. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0
+	8a. Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
-	8b. Boekwinst op grondverkopen	0	0	0	0	0	0
-	9. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0
-	10. Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0
-	Boekwinst bij verkoop effecten	0	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	513.027	-11.592	-123.817	143.951	116.254	-157.903

4.5.4 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verrichtingen van vergelijkbaar volume

De ODZOB kent arbeidskosten gerelateerde verplichtingen in de vorm van de verplichting verlofdagen. Voor een deel (de basis) heeft deze verplichting het karakter van een jaarlijks terugkerende verplichting van vergelijkbaar volume (ca € 382.000,-). Dit mag niet als verplichting op de balans getoond worden Het overige deel is meer wisselend van karakter en wordt beschouwd als bovenmatig verlofsaldo. Het eerste deel mag niet als verplichting op de balans getoond worden en is daarom door de ODZOB voor een deel van deze verplichting een bestemmingsreserve gevormd.

Voor het tweede deel, het deel dat als bovenmatig beschouwd wordt, heeft de ODZOB conform BBV-richtlijn een verplichting op de balans opgenomen.

De ODZOB kent arbeidskosten gerelateerde verplichtingen in de vorm van de verplichting verlofdagen.

Deels hebben deze het karakter van een jaarlijks terugkerende verplichting van vergelijkbaar volume, deels is de verplichting meer wisselend van karakter en wordt beschouwd als bovenmatig dan wel verlofsaldo van tijdelijke aard.

Het eerste (jaarlijks terugkerende) deel heeft een omvang van ca. € 382.000 en mag niet als verplichting op de balans getoond worden. Voor de afdekking van deze schuld aan het personeel heeft de ODZOB een bestemmingsreserve van € 314 541 gevormd. Voor het meer variabele deel heeft de ODZOB conform BBV-richtlijn een verplichting op de balans opgenomen.

4.5.5 Investeringen

Investeringen met een economisch nut
Deze investeringsruimte is voornamelijk nodig voor de eventuele vervanging van een deel van de activa die in de loop van 2020 en 2021 geheel afgeschreven zijn, maar ook voor de nieuwe investeringsbehoeften die zich in de loop van 2021 aan zullen dienen.

Onderstaande tabel geeft een inzicht in de besteding van de diverse investeringskredieten. De besteding van de beschikbaar gestelde budgetten ijlt doorgaans wat na. Voor begroting 2022 is een gering investeringskrediet van € 0,2 mln. opgenomen.

De afschrijvingstermijn van hardware wordt mede bepaald door de externe ontwikkelingen. M.n. op het gebied van ICT-gaan de ontwikkelingen snel waardoor continu bewaakt moet worden of de binnen de ODZOB gehanteerde afschrijvingstermijnen nog recht doen aan de werkelijke situatie. Tot op heden is er geen aanleiding om in deze begroting andere afschrijvingsperioden te hanteren dan te doen gebruikelijk.

Investeringen met een economische nut

* bedragen x 1€

Begrotingsjaar kredietaanvraag	Besteding						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
2020 (incl. doorgeschoven krediet)	171.291	303.608	113.000				587.899
2021			130.000				130.000
2022			200.000				200.000
2023				200.000			200.000
2024					200.000		200.000
2025						500.000	500.000
Totaal	**171.291**	**303.608**	**443.000**	**200.000**	**200.000**	**500.000**	**1.817.899**

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Bij de ODZOB is geen sprake van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

4.5.6 Financiering

Volgens artikel 20 van het BBV dient bij de uiteenzetting van de financiële positie ook aandacht geschonken te worden aan de financiering. Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 3.4.4.

4.5.7 Verloop van reserves en voorzieningen

Reserves

Stand en verloop van de reserves

* bedragen x 1€

	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene reserve						
Saldo per 1-1	1.200.000	1.760.414	1.207.200	1.207.200	1.207.200	1.207.200
bij: Resultaat voorgaand boekjaar	914.557	354.143	0	0	0	0
bij:	0	0	0	0	0	0
af: Terugbetaling overtollig saldo	0	0	0	0	0	0
af: Implementatiekosten VTH-applicatie	210.805	328.195	0	0	0	0
af: Implementatiekosten Omgevingswet	143.338	579.162	0	0	0	0
Saldo per 31-12	1.760.414	1.207.200	1.207.200	1.207.200	1.207.200	1.207.200
Egalisatiereserve verlofkosten						
Saldo per 1-1	314.541	314.541	314.541	314.541	314.541	314.541
bij:	0	0	0	0	0	0
af:	0	0	0	0	0	0
Saldo per 31-12	314.541	314.541	314.541	314.541	314.541	314.541
TOTAAL VAN DE RESERVES	**2.074.955**	**1.521.741**	**1.521.741**	**1.521.741**	**1.521.741**	**1.521.741**

Voorzieningen

De ODZOB heeft geen voorzieningen.

4.6 Meerjarenraming en de toelichting

4.6.1 Inleiding

Volgens artikel 22 en 23 van het BBV bevat de meerjarenraming voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans en een raming van de financiële gevolgen, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. De geprognosticeerde begin- en eindbalans zijn opgenomen in paragraaf 4.5.2. De geprognosticeerde lasten en baten zijn opgenomen in de volgende paragraaf 4.6.2.

Daarnaast dient volgens artikel 20 lid 1 in het kader van de meerjarenraming aandacht besteed te worden aan een aantal andere zaken.

Onderstaand is aangegeven welke onderwerpen dit betreft en waar deze in deze begroting aan de orde komen:

- de jaarlijks terugkerende arbeidskosten (paragraaf 4.5.4);
- de investeringen (paragraaf 4.5.5);
- de financiering (paragraaf 4.5.6);
- de stand en het gespecificeerde verloop van de reserves (paragraaf 4.5.7);
- de stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen (paragraaf 4.5.7).

4.6.2 Meerjarenraming van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

* bedragen x 1€

	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma												
Programma Dienstverlening	21.300.803	14.874.759	6.426.044	21.205.862	14.808.460	6.397.402	21.205.862	14.808.460	6.397.402	21.205.862	14.808.460	6.397.402
Programma Collectieve taken	1.328.021	1.061.540	266.481	1.328.021	1.061.540	266.481	1.328.021	1.061.540	266.481	1.328.021	1.061.540	266.481
Totaal Programma's	22.628.824	15.936.299	6.692.525	22.533.883	15.870.000	6.663.883	22.533.883	15.870.000	6.663.883	22.533.883	15.870.000	6.663.883
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000	50.000	0	50.000
Overhead	0	6.732.525	-6.732.525	0	6.703.883	-6.703.883	0	6.703.883	-6.703.883	0	6.703.883	-6.703.883
Heffing VPB	0	10.000	-10.000	0	10.000	-10.000	0	10.000	-10.000	0	10.000	-10.000
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	22.678.824	22.678.824	0	22.583.883	22.583.883	0	22.583.883	22.583.883	0	22.583.883	22.583.883	0
Toevoeging en ontrekking reserves												
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoeging en ontrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	22.678.824	22.678.824	0	22.583.883	22.583.883	0	22.583.883	22.583.883	0	22.583.883	22.583.883	0

[1] De gerealiseerde baten 2020 zijn incl. € 24.318,- aan in rekening gebrachte externe projectkosten.

[2] De gerealiseerde baten 2020 zijn incl. € 772.938,- aan in rekening gebrachte externe projectkosten.

De meerjarenraming is opgesteld in euro's 2022; er is dus geen indexering toegepast voor de jaren 2023-2025. Hoewel de in hoofdstuk 1 geschetste actuele ontwikkelingen zeker invloed zullen hebben op de taken en de taakuitvoering van de ODZOB, is op dit moment niet exact helder wat de uiteindelijke invloed zal zijn. Dit zal de komende tijd in afstemming met de deelnemers in kaart gebracht moeten worden.

Wel is duidelijk dat de ODZOB gezamenlijk met de deelnemers werkt aan efficiencyverbetering door onder andere te streven naar meer uniformiteit in op te dragen en te leveren diensten als ook in werkwijzen, mandatering en informatie-uitwisseling. Daarom is in dit overzicht (t.o.v. 2020) in 2021 rekening gehouden met 1% efficiencyverbetering en in 2022 met aanvullend 2% efficiencyverbetering op de werkprogramma's. Vanaf 2023 betekent leidt dit tot een structureel effect van 3%.

Verder is in dit overzicht rekening gehouden met de invloed van het ROK voor Toezicht en Handhaving aangezien de meeste deelnemers de hiervoor benodigde toename gefaseerd in wensen te voeren.

Vanaf 2023 is er geen sprake meer van een deelnemersbijdrage van in totaal € 0,4 mln. wegens de (implementatie van de) Omgevingswet.

4.6.3 Meerjarenraming incidentele baten en lasten

Zie ook paragraaf 4.2. Dit is niet van toepassing.

4.6.4 Meerjarenraming structurele toevoegingen en onttrekking aan reserves

Zie paragraaf 4.3. Dit is niet van toepassing bij de ODZOB.

Bijlage 1 Specifieke bijdrage per opdrachtgever

De financiële bijdrage per opdrachtgever is enerzijds gebaseerd op de verwachte opdrachtverlening voor basistaken en verzoektaken (uitgaande van een afgestemde urenafname en uurtarieven) en anderzijds op een bijdrage voor het programma collectieve taken. Overeenkomstig artikel 31 lid 1 van de GR is onderstaand overzicht opgesteld.

De verdeling van bijdragen aan Collectieve taken gebaseerd op de indeling zoals vastgesteld door het AB in het najaar van 2020. Dit betekent dat de bijdragen aan SSiB als afzonderlijk deel binnen het programma Collectieve Taken wordt gepresenteerd.

Baten per deelnemer * bedragen x 1€

Deelnemer	Begroting 2022							Begroting 2021		Realisatie 2020
	Programma Dienstverlening			Programma Collectieve taken[1]			Totaal taken	Totaal taken	Waarvan basis	Totaal[2] taken
	Landelijke basistaken	Verzoektaken	Totaal Dienstverlening	SSIB	Overig collectieve taken	Totaal collectieve taken				
Gemeente Asten	386.583	225.170	611.753	10.000	29.036	39.036	650.789	508.507	346.835	681.335
Gemeente Bergeijk	252.352	75.721	328.073	10.000	26.965	36.965	365.038	288.015	175.501	288.631
Gemeente Best	246.377	280.788	527.165	10.000	22.783	32.783	559.948	533.457	232.023	664.281
Gemeente Bladel	273.445	33.180	306.626	10.000	37.250	47.250	353.876	301.086	232.510	361.974
Gemeente Cranendonk	263.839	144.818	408.657	10.000	37.726	47.726	456.383	347.044	164.027	572.920
Gemeente Deurne	540.504	640.868	1.181.373	10.000	51.523	61.523	1.242.896	959.308	464.508	1.379.756
Gemeente Eersel	209.572	32.050	241.622	10.000	48.812	58.812	300.434	285.746	211.122	318.521
Gemeente Eindhoven	625.312	679.453	1.304.765	10.000	120.210	130.210	1.434.975	1.459.700	623.168	1.346.323
Gemeente Geldrop-Mierlo	153.684	112.235	265.918	10.000	34.179	44.179	310.098	269.985	74.682	463.437
Gemeente Gemert-Bakel	513.184	279.781	792.965	10.000	61.309	71.309	864.274	737.667	446.637	1.292.354
Gemeente Heeze-Leende	289.168	42.714	331.881	10.000	20.859	30.859	362.740	285.532	242.322	314.178
Gemeente Helmond	355.511	420.227	775.738	10.000	70.534	80.534	856.273	869.979	370.952	862.813
Gemeente Laarbeek	348.799	703.566	1.052.364	10.000	39.586	49.586	1.101.951	1.020.955	302.498	1.068.502
Gemeente Nuenen	143.542	128.682	272.223	10.000	15.063	25.063	297.287	251.812	112.941	337.448
Gemeente Oirschot	267.751	44.165	311.916	10.000	36.055	46.055	357.971	261.397	180.184	301.438
Gemeente Reusel-de Mierden	186.997	19.671	206.668	10.000	19.256	29.256	235.924	205.161	166.043	461.079
Gemeente Someren	224.643	282.394	507.037	10.000	34.439	44.439	551.476	506.527	182.032	566.304
Gemeente Son en Breugel	158.873	146.615	305.488	10.000	26.873	36.873	342.361	303.680	145.471	359.467
Gemeente Valkenswaard	250.573	107.569	358.143	10.000	20.029	30.029	388.172	245.622	172.920	450.364
Gemeente Veldhoven	137.916	190.489	328.405	10.000	39.343	49.343	377.748	337.103	109.564	609.095
Gemeente Waalre	85.744	35.213	120.957	10.000	9.854	19.854	140.811	109.928	60.973	144.829
Provincie Noord-Brabant	1.072.832	5.574.903	6.647.736	112.200	204.135	316.335	6.964.071	8.119.862	2.109.549	8.276.084
Raming deelnemers buiten werkprogramma	0	3.413.331	3.413.331	0	0	0	3.413.331	3.446.649	0	Inclusief3[3]
Overige klanten	0	700.000	700.000	0	0	0	700.000	900.000	0	846.582
Totaal baten uit opdrachten	6.987.200	14.313.603	21.300.803	322.200	1.005.821	1.328.021	22.628.824	22.554.724	7.126.462	21.967.711

[1] Programma Collectieve taken begroting 2022 is inclusief € 444.700,- externe kosten (incl. € 322.200 SSIB);

[2] Exclusief € 797.256,- in rekening gebrachte externe programmakosten.

[3] Inclusief € 3.380.043,- opdrachten buiten werkprogramma's deelnemers;

Bijlage 2 Overzicht baten en exploitatiekosten

* bedragen x 1€

Baten		Realisatie 2020	Begroting 2021			Begroting 2022			Afwijking 2022 t.o.v. 2021
		Totaal	Totaal			Totaal			Totaal
	PROGRAMMA								
	Programma Dienstverlening	21.560.002	21.300.803			21.300.803			0
	Programma Collectieve taken	1.204.965	1.253.921			1.328.021			74.100
	Totaal baten programma's	22.764.967	22.554.724			22.628.824			74.100
	Algemene dekkingsmiddelen	64.578	50.000			50.000			0
	Totaal Baten	**22.829.545**	**22.604.724**			**22.678.824**			**74.100**

Lasten		Totaal	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal
1	**PERSONEEL**								
1.0	*Fte*	*219,1*	*205,4*	*40,3*	*165,1*	*204,8*	*41,0*	*163,8*	*-0,6*
1.1	Salariskosten	14.333.144	15.311.000	3.811.000	11.500.000	16.333.138	3.939.437	12.393.701	1.022.138
1.2	Opleidingskosten	195.855	300.000	300.000	0	300.000	300.000	0	0
1.4	Reis- en verblijfskosten	165.166	377.000	71.000	306.000	377.000	65.733	311.267	0
1.5	Overige personeelskosten	278.684	300.000	268.000	32.000	280.450	248.556	31.894	-19.550
1.6	Inhuur	4.647.537	3.695.000	139.000	3.556.000	2.627.536	132.238	2.495.297	-1.067.464
	TOTAAL personeel	19.620.384	19.983.000	4.589.000	15.394.000	19.918.124	4.685.965	15.232.159	-64.876
2	**UITBESTEDING**								
2.1	Onderzoeken, advies	142.018	163.000	163.000	0	155.000	155.000	0	-8.000
	TOTAAL uitbesteding	142.018	163.000	163.000	0	155.000	155.000	0	-8.000
3	**KAPITAALLASTEN**								
3.1	Afschrijving gebouwen	70.474	79.000	79.000	0	79.000	79.000	0	0
3.2	Afschrijving vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3	Afschrijving machines, apparaten en installaties	170.098	190.000	190.000	0	171.000	171.000	0	-19.000
3.4	Afschrijving overige materiële vaste activa	89.562	70.000	70.000	0	69.000	69.000	0	-1.000
3.6	Rente wegens externe financiering	1.652	5.000	5.000	0	1.000	1.000	0	-4.000
	TOTAAL kapitaallasten	331.786	344.001	344.001	0	320.000	320.000	0	-24.001
4	**ORGANISATIE KOSTEN**								
4.1	Telefonie (vast / mobiel)	66.607	60.000	60.000	0	60.000	60.000	0	0
4.2	Printen / kopieren	21.551	40.000	40.000	0	25.000	25.000	0	-15.000
4.3	ICT helpdesk / externe support	164.787	200.000	200.000	0	205.000	205.000	0	5.000
4.4	Automatisering / licenties / onderhoud	541.416	611.000	405.000	206.000	787.000	527.560	259.440	176.000
4.5	Kantoor / drukwerk / porto	52.523	61.000	61.000	0	71.000	71.000	0	10.000
4.6	Abonnementen / lidmaatschappen	66.624	67.000	67.000	0	89.000	89.000	0	22.000
4.7	Verzekeringen	41.524	40.000	40.000	0	41.000	41.000	0	1.000
4.8	Leaseauto's	44.595	50.000	50.000	0	52.000	52.000	0	2.000
4.10	Huur gebouw	279.972	288.000	288.000	0	290.000	290.000	0	2.000
4.11	Servicekosten pandgebonden (beheer)	189.419	190.000	190.000	0	186.000	186.000	0	-4.000
4.13	Uitbesteding salaris administratie	50.469	55.000	55.000	0	25.000	25.000	0	-30.000
4.14	Overige kosten	604	3.024	3.024	0	0	0	0	-3.024
	TOTAAL organisatie kosten	1.520.091	1.665.024	1.459.024	206.000	1.831.000	1.571.560	259.440	165.976
TOTAAL LASTEN (vóór directe programmakosten)		**21.614.280**	**22.155.025**	**6.555.025**	**15.600.000**	**22.224.124**	**6.732.525**	**15.491.599**	**69.099**
7	**DIRECTE PROGRAMMAKOSTEN**								
7.1	Externe kosten t.b.v. Programma Collectieve taken	415.824	359.699	0	359.699	444.700	0	444.700	85.001
7.2	Externe kosten t.b.v. opdrachten	797.256	PM	0	PM	PM	0	PM	PM
	TOTAAL programma kosten	1.213.079	359.699	0	359.699	**444.700**	**0**	**444.700**	**85.001**
TOTAAL PROGRAMMALASTEN		**22.827.359**	**22.514.724**	**6.555.025**	**15.959.699**	**22.668.824**	**6.732.525**	**15.936.299**	**154.100**
	Overige lasten								
8.1	Heffing VPB	2.185	15.000			10.000			-5.000
8.2	Bedrag onvoorzien	0	75.000			0			-75.000
	TOTAAL overige lasten	2.185	90.000			10.000			-80.000
TOTAAL LASTEN		**22.829.545**	**22.604.724**			**22.678.824**			**74.100**
Gerealiseerd resultaat vóór mutatie reserves		**0**	**0**			**0**			
Toevoegingen aan reserves		0	0			0			0
Ontrekkingen aan reserves		354.143	0			0			0
Gerealiseerd resultaat na mutatie reserves		**354.143**	**0**			**0**			**0**

Bijlage 3 Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Risico		Beheersmaatregel	Classificering			4) verwachtings-waarde
			1) kans	2) effect	3) score	
a. Strategische risico's						
1.1	Bezuinigingen gemeentes en provincie welke leiden tot een omzetverlaging, inclusief deregulering/lokaal/beleid	Waar nodig een aanpassing in de werkorganisatie (bezuiniging, ombuiging, nieuwe omzet) doorvoeren voor de daarop volgende begrotingsperiode. Korte termijn frictiekosten zouden opgevangen moeten kunnen worden vanuit het weerstandsvermogen. Gedegen communicatie zorgt voor inzicht bij deelnemers over consequenties van dergelijke situaties. Capaciteitsmanagement voornamelijk door te werken met flexibele schil.	40%	€ 340.000	6	€ 136.000
1.5	Mogelijke uitstel omgevingswet	Monitoren van de wet en hierop acteren.	40%	€ 750.000	9	€ 300.000
1.6	Stikstof, PFAS of soortgelijke ontwikkelingen	Monitoren wat er gebeurt en hierop acteren.	15%	€ 1.000.000	8	€ 150.000
2	Niet realiseren van doelstellingen efficiency, standaardisatie, uitvoeringsbeleid, uniformiteit	Helder communiceren van de behoeften en voorwaarden voor succes, en de deelnemers d.m.v. goede communicatie overtuigen van de consequenties van dergelijke situaties.	15%	€ 800.000	6	€ 120.000
b. Informatie risico's						
3.3	Uitval systemen	Betaalbare maatregelen treffen om uitval zo veel als mogelijk is te voorkomen	40%	€ 200.000	6	€ 80.000
c. Imago/politieke risico's						
4.1	Onvoldoende kwaliteit geleverde producten / adviezen	De ODZOB werkt aan een kwaliteitssysteem om te voldoen aan de kwaliteitsnormen 2.1	40%	€ 100.000	6	€ 40.000
4.2	Uitkomst Rekenkamer commissie	Goed contact met de deelnemende gementen onderhouden	40%	€ 100.000	6	€ 40.000
d. Materiële risico's **e. Procedure risico's** **f. Aansprakelijkheidsrisico's**						
8.2	Optreden personeel	Belangrijk is met name de zorg voor het kapitaal van de ODZOB dat bestaat uit deskundige medewerkers. Strategische personeelsplanning, individuele begeleiding personeel en voldoende aandacht voor met name opleidingen. Ook met betrekking tot communicatie en integriteit.	40%	€ 100.000	6	€ 40.000
8.3	Procedure leidt tot duur juridisch advies en claims uit rechtsgedingen	Systeem, dat zorgvuldig werken bevordert (waaronder een goede dossieropbouw) en waardoor fouten geminimaliseerd worden.	40%	€ 100.000	6	€ 40.000
g. Financiële risico's						
9.1	Kosten ontwikkeling ICT voorzieningen	Strategische ICT planning maken voor komende 5 jaar, elk jaar actualiseren en actieplan voor komend jaar opstellen. Aansluiten bij regionale aanbestedingen leidt tot minder 'eigen' keuze- en beheer-mogelijkheden. Meer belangen, waardoor meer afstemming.	40%	€ 150.000	6	€ 60.000
9.3	Indexering begroting politieke discussie	Zo efficiënt mogelijk werken. Door goede communicatie met de deelnemers bewerkstelligen dat een realistische begroting met realistische indexering wordt vastgesteld.	60%	€ 160.000	8	€ 96.000
10.1	Werkprogramma's niet betrouwbaar	Tussentijds strak monitoren en bijsturen voor zover mogelijk	40%	€ 250.000	6	€ 100.000
h. Letsel en veiligheidsrisico's/Arbo en arbeidsrisico's **i. Personeelsrisico's**						
12.2	Mis-match personeel versus werk, inclusief boventalligen	Goede monitoring ontwikkelingen verwerken in strategisch personeelsplan en tijdig anticiperen door juiste opleidingen en personeelsmaatregelen	40%	€ 900.000	9	€ 360.000
12.4	Vervangbaarheid medewerkers	Middels strategische personeelsplanning zoveel mogelijk vooruitkijken naar natuurlijke uitstroom en opvolgers klaarstomen via persoonlijk ontwikkelplan. Hierdoor verminderen kennis uitstroom. Bij jonge medewerkers is dit moeilijker te voorzien. Middels goed personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie.	40%	€ 150.000	6	€ 60.000
12.5	Te lage productiviteit	Maandelijks op afdelingsniveau sturen. Medewerkers aanspreken. Relateren aan ziekteverzuim, mis-match, etc.	40%	€ 300.000	6	€ 120.000
12.6	Inhuur op overhead door bv ziekte	Door betrokkenheid personeel zorgen voor laag ziekteverzuim of andere oorzaken	60%	€ 100.000	8	€ 60.000
Totaal risico's categorie 6 t/m 12				€ 5.500.000		€ 1.802.000

Toelichting bij de kolommen:

1. Voor elk van de risico's is een kans bepaald. Hiervoor zijn een 4-tal categorieën vastgesteld (5, 15, 40 en 60%). Aan deze kansen zijn respectievelijk de volgende wegingsfactoren toegekend: 1, 2, 3, 4. Situaties die zich zeker voordoen zijn niet als risico benoemd;
2. Voor elk van de risico's is ingeschat wat het effect in euro's is wanneer het fenomeen zich daadwerkelijk voordoet. Aan de hand van de omvang van het effect is ook hier een wegingsfactor toegekend:
   - < € 100.000: wegingsfactor 1
   - € 100.000 - € 500.000: wegingsfactor 2
   - € 500.000 - € 1.000.000: wegingsfactor 3
   - > € 1.000.000: wegingsfactor 4
3. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging van de wegingsfactor uit 1) en 2) een totaalscore bepaald. Deze totaalscore is een indicatie voor de ernst van het risico.
4. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging kans en effect de verwachtingswaarde bepaald.

Toelichting bij de rijen:

Elke rij bevat een categorie geïdentificeerde risico's. Wanneer de totaalscore van de betreffende categorie < 6 is, is het risico verder niet opgenomen. De regel is dan verder blanco. De totale verwachtingswaarde van de risico's met score < 6 bedraagt circa € 422.600,-

Bijlage 4 Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld * bedragen x 1€

		Baten	Lasten
0.	**Bestuur en ondersteuning**		
0.4	Overhead	0	6.732.525
0.5	Treasury	0	0
0.8	Overige baten en lasten	50.000	0
0.9	Vennootschapsbelasting	0	10.000
0.10	Mutaties reserves	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0
7.	**Volksgezondheid en milieu**		
7.4	Milieubeheer	20.765.453	14.635.072
8.3	Bouwen en wonen	1.863.371	1.301.227
Saldo van baten en lasten op taakvelden		22.678.824	22.678.824

Bijlage 5 Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
BBT	Best beschikbare technieken
BBV	Besluit Begroting en verantwoording
Bizob	Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost-Brabant
BNG	Bank voor Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor	Besluit Omgevingsrecht
BPO	Bestuurlijk platform omgevingsrecht
BROS	Brabantse omgevingsscan
DIV	Documentaire informatievoorziening
DMS	Document management systeem
DSO	Digitaal stelsel omgevingswet
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Economische en monetaire unie
FTE	Fulltime-equivalent
GGD	Gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GGDBZO	GGD Brabant-Zuidoost
GR	Gemeenschappelijke regeling
HRM	Human resource management
ICT	Informatie en communicatie technologie
IGH	Informatie gestuurde handhaving
Itv	Intensivering toezicht veehouderij
LNV	Ministerie van Landbouw, natuur en voedselveiligheid
MER	Milieu effect rapportage
MEV	Macro economische verkenning
NSL-monitoringstool	Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit
ODBN	Omgevingsdienst Brabant-Noord
ODNL	Omgevingsdienst NL
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
OGP	Opdrachtgevers platform
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
OZB	Onroerende zaak belasting
P&C	Planning & control
P&O	Personeel en organisatie
PAS	Programmatische aanpak stikstof
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen

Afkorting	Betekenis
RES	Regionale energiestrategie
RIVM	Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
RO	Ruimtelijke ordening
ROK	Regionaal operationeel kader
SSiB	Samen sterk in Brabant
TNO	Nederlandse organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek
VGO	Veehouderij en gezondheid omwonenden
VIO	Vergunningverlener in opleiding
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vpb	Vennootschapsbelasting
BRBZO	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wbb	Wet Bodembescherming
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen